EL POBLE CATALÀ

5 Cts. | PREUS DE SUSCRIPCIÓ SENSE PARTICIPACIÓ A LA NOSTRA BIBLIOTECA: CATALUNYA Y NACIONS IBÉRIQUES: 4 pessetes trimestre; PAISOS D'UNIÓ POSTAL: 5 pessetes trimestre

ANY VII • Barcelona, dimars, 19 de abril de 1910 • NUM. 1.873

REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ: RAMBLA DE LES FLORS, 14, PRAL. — TELEFON 723

PREUS DE SUSCRIPCIÓ AB UN VOLÚM TRIMESTRAL DE LA NOSTRA BIBLIOTECA: CATALUNYA Y NACIONS IBÉRIQUES 5'00 pessetes trimestre; BARCELONA: 1'50 pessetes al mes | Cts. 5

Grans Magatzems del carrer de BILBAO

TRILLAS VIÑAS Y VIVES

SUCCESSORS DE J. ESCARRÁ

Del 18 al 23 d'abril

EXPOSICIÓ

Y

Venda extraordinaria de les últimes novetats

PERA LA

Temporada d'Estiu

Sederies • Llaneries • Cotons

Grandioses existencies

LA SIFILIS VENCIDA

Los éxitos inesperados obtenidos con el BIOSOL en el tratamiento de la Sifilis (Ataxia, Parálisis, Impotencia) permiten asegurar, en algunos meses, la Curacion Definitiva y Radical de la Sifilis. Ya no es necesario soportar inyecciones dolorosas. Ya no hace falta emplear el mercurio, veneno violento.

Con el fin de propagar por todas partes este descubrimiento maravilloso, el Intituto de Sérotérapia, 70, Rue des Martyrs, Paris, envia gratuitamente a todas las personas que lo pidan por carta, el folleto descriptivo indicando el medio de curarse de la sifilis par medio del BIOSOL.

COSES D'ALEMANYA

L'Alemanya negra

Del darrera de ma finestra estant, me ha tornat avui a distreure de l'estudi una interessant escena, que en els carrers de les ciutats alemanyes es sumament vulgar y frequent. Dos homes, més aviat vells que joves, violentament corvats per l'esfors terrible anaven tirant a batzegades un carro immens carregat de mobles, costa amunt del carrer: al cap de uns quants passos, esbufegant y tots en suor, s'aturaven per pendre alè, se tornaven a passar ab aire resignat la corretja per l'esquena, i amunt! altre cop a la dura tasca... Havia de venir a la culta Alemanya per veure tant degradant espectacle. En ple sigle d'automòbil, precisament en un país famós pels seus avensos industrials, encara's fan servir als homes com besties de càrrega y no més mancaria, per completar el quadro, el fuet petant damunt les espatlles de l'esclau. Heusaquí l'Alemanya moderna; una gran pompa, una gran brillantor per fòra, y per dintre un despotisme desenfrenat per part dels poderosos y un servilisme inaudit per part d'un poble massa sofert y resignat en la seva miseria, per part d'un poble dotat de totes les armes espirituals per vèncer totes les forses opressores, però que no sab y no gosa utilisarles ple una vegada.

He tingut ja ocasió de parlar altres cops d'aquest poble alemany tant menyspreuat, tant arreconat per les altes classes socials d'aquest país. Aquest poble alemany ha entrat en el socialisme sense passar pels «drets de l'home», y aquí està'l seu mal y en això consisteix la seva miseria. Malgrat la seva ilustració, no té l'educació moral suficienta pera capir la dignitat de l'home. Ha passat d'esser un remat d'esclaus a esser un remat de socialistes; però li falta'l nirvi de l'individualitat y encara es el concepte de multitut, de remat, lo que constitueix la seva forsa. Ara obeeixen com un sol home als capitostos del partit, com els avantpassats llurs obeien al senyor feudal; y mal que'ls ideals d'aquest partit siguin els més dignes y elevats no s'ha desvetllat encara l'Home en llur interior y en conseqüencia la forsa llur no es lo que aparenta en l'exterior. El foc de la Revolució no l'ha batejat encara an aquest poble alemany adorador d'un Lluis XIV, rediviu.

En realitat, y digui lo que's digui, malgrat els grans progressos de la ciencia y de l'industria d'aquest país, el poble alemany en sos baixos estaments no ha progressat gaire més desde'ls temps de Goethe. Aquest que ha sigut un dels més profons coneixedors del seu poble en 1828 deia d'aquest: «Si se pogués solament, seguint l'exemple dels anglesos, donar als alemanys menys filosofia y més energia real, estariem quasi salvats». Y en altre passatge: «En quant a lo que'ls es necessari abans que tot, no ho posseeixen pas; els manca aquesta energia d'esperit y de cos que es absolutament indispensable pera fer quelcom de bo en la vida. No puc pas aprovar que als que treballen per devenir empleats de l'Estat s'els exigeixi tants coneixements purament teòrics: així s'arruina ensemps l'esperit y el cos dels joves». Y encara més: «Esperem, no obstant; pot ser d'aquí un sigle els alemanys sabran deixar d'esser un poble de savis y de filosops, per esser un poble d'homes».

Doncs bé, aquest sigle de les esperanses de Goethe ha passat y els alemanys ademés d'un poble de savis són avui un poble de soldats; però'l poble d'Homes no ha aparegut encara. Així s'explica que malgrat els molts anys que porten els alemanys de gran prosperitat y progrés en tots els ordres de la vida, no hagin donat encara, ni se vegi encara'l dia en que comensin a donar al món un nou tipus de civilisació occidental al costat de la francesa y l'anglesa. La ciencia en tots els aspectes hi haurà guanyat ab la intervenció d'Alemanya en el món modern, però l'humanitat, l'Home, no hi ha guanyat res. No debades tingueren els anglesos la «Carta magna» y la llur Revolució, y els francesos la proclamació dels Drets de l'Home. En quant a la Reforma no se li ha d'atribuir una influencia desmesurada en aquest aspecte; fou un acte d'emancipació religiosa d'innegables conseqüencies per l'humanitat; però la dignitat íntima de l'home hi té en el fons poc que veure; la Reforma de Luter no s'aparta encara del món teològic mitgeval, viu en ple silogisme, y després de ella'l poble alemany continuà tant feudal com abans.

Els viatgers, l'element foraster que no més veu la plassa pública, els hotels y els establiments oficials d'un país han fet y han escampat la llegenda d'aquesta Alemanya daurada, brillant, montada com un gran rellotge de luxe en que totes les rodes y agulles se mouen ab precisió matemàtica. Però no us en fieu! També eren brillants aquells Egipte y Assyria antigues, però l'esclavitut dels pobles que bastiren les Piràmides y les meravelles de Babilonia era ben negra... El qui no ha conviscut durant algun temps ab un poble no'l pot conèixer, y si se permet parlar a una propria experiencia present, diré que en la vida privada de les classes mitja y obrera alemanya tot respira una pobresa y una miseria espantoses, miseria que bé necessita l'ajuda de l'acció socialisadora de l'Estat que tant feconda intervenció aporta en aquesta esfera de les relacions socials. El país alemany es una meravella por fòra; tot lo que sigui la via pública y les institucions oficials està a una altura incommensurable respecte a la seva vida privada. La més elemental manca d'higiene, una alimentació dolenta y insuficient, un sistema d'economia domèstica incomprensiblement primitiu, una educació familiar de l'infancia absurda y insensata, tals són algunes de les tares de la classe mitja d'aquest poble. Qui ho dubta que's noten esforsos per sortir d'aquest incomprensible endarreriment en la vida privada de la societat alemanya? Sí; es veritat, per exemple, que la dòna alemanya es ilustrada, però aquestes mateixes dònes intelectuals que van al teatre tot sovint a sentir l'última òpera y l'últim drama, fan pagar aquest luxe al ventrell y al matí freguen l'escala com una minyona de servei, mal que sigui la dòna de tot un enginyer, posem per cas.

Però ont se veu més l'endarreriment del poble alemany en aquesta esfera de la vida privada es en l'educació de l'infancia. Pobres infants alemanys! Fòra de casa, en els Gymnasiums, una educació purament cerebral que'ls corseca de petits a forsa de lletra impresa y que dintre d'ells fa nèixer el savi a cambi de matar l'home: a dintre de casa, l'educació més absurda pel fuet y per la gana, una condició vil d'animalet domèstic sempre tremolant davant la mà menassadora de l'amo. Aquests infants neixen tristos, encongits y hipòcrites. No saben jugar y aprenen a obeir sols pel temor del càstig. Els suicidis d'escolars es un dels més espaventables problemes de l'Alemanya moderna. Escoltem altre cop al vell Goethe: «Ara'l sol de primavera llensa als infants fòra de casa; prou els agradaria jugar ab llurs companys a l'aire lliure; però veig que estan neguitosos y que'ls manca seguretat: sempre semblen tèmer que vingui un representant de la policia. Tot en el nostre país contribueix a disciplinar de bon hora'ls nostres cars infants, y a fer desaparèixer d'ells tota naturalitat, tota originalitat, tot temperament; y així no resta en ells més que'l Filisteu». Avui encara després d'un sigle són veritat aquestes paraules de Goethe sobre'ls nens alemanys. Que té d'extrany, doncs, que d'aquestes generacions tant absurdament educades no n'hagi sortit encara l'Home? Y quína es la mida veritable de tota civilisació sinó aquesta de l'Home enter, cos y esperit, enteniment y voluntat?

MANUEL DE MONTOLIU

Halle, a. S. 14-IV-910.

SPORTULA

Cèlules de pervenir...

Acabo de llegirho ab l'esglai que produeixen totes les profanacions. Els nens de 80 escoles han elevat al poder una solicitut demanant que no's permeti la obertura de les escoles laïques...—¿No la veieu, a la gran mà negra, qui se posa barroerament sobre la maneta de les criatures pera consagrarles a la tenebra y a la mort, sobre'l llindar de la vida y de la claror? Es com una marca roenta de ferro segellant les cares tendres. Es una prostitució d'ànimes infantils, odiosa en la seva mateixa simplicitat. Es una mordassa sobre la boca profètica del pervenir, pera evitar que parli, que li escapi el gran mot de desencantament, qui farà trontollar el Castell maleit.

Tota secta confessional y dogmàtica es una fortalesa d'egoisme. Els pares hi cerquen bojament un consol estúpid a la idea de mortalitat en la perpetuació indemne de les creencies en la carn dels fills, més que en llur ànima incipient.—«Jo he estat així, tota ma vida; doncs, en la persona dels fills, dels néts, ho seré tota una eternitat.»—Y destral en mà, voldrien abatre'ls Arbres de Ciencia, desde ont parla saviament la serp de tots els paradissos... Interès d'ignorancia, qui deixa caure «vetos» sobre'l Llibre com un formidable apagatall de les llums humanes!

Ah, la terrible màquina que es l'Iglesia, qui sab lligar a la conciencia, pel jurament y el vot, la vida futura de les persones! Ja sobre les piles baptismals, la testa de les criatures se repenja, esperant la lustració... Y una veu extranya a ells (els pobres trossos de carn!), ab renuncia a Satanàs per ells y per ells demana'l baptisme!—¿No hi ha, en la firma d'aquests nens de les 80 escoles, la mateixa absurda presumpció de validesa que en el vot baptismal? Oh, aquests nens, cèlules de futuritat, posats a una Escola pera badar els ulls a la Noció, a la Ciencia, y obligats tot seguint a renegar de la mateixa ciencia que deurien rebre com un glop d'aigua sobre les àvides y obertes mentalitats!

Germinal. Flors, en el jardí qui'm circonda. Rialles femenines. Alegria de viure, perquè sí... Ara uns nens, rossament lluminosos, passen entre les roses... Y jo veig, en el fons del caminal, l'horrible mà negra qui s'allarga sobre'ls caps deliciosos... Y els punys, tremolant, se'm clouen...

FOSEUR

LES ELECCIONS

La lluita a Catalunya

La significació de la batalla

L'actuació de la Unió Federal Nacionalista Republicana es genuinament catalanista y netament democràtica.

El nostre estol gloriós afirma la personalitat y els drets de Catalunya, agermanant aquesta afirmació ab les aspiracions de progrés y de llibertat. La seva obra no es partidista, sinó patriòtica, en quant aplega y preconisa'ls ideals substantius y intangibles del nostre poble. Y no lluita per candidatures d'ocasió, ni per ventatges personalistes, ni per triomfs efímers, sinó per la unió definitiva, feconda, indestructible de l'esfors nacionalista de Catalunya la llibertat dels catalans.

Aquesta actuació es l'encarnació més forta y més viva de la nostra patria. Es ella qui ha de reduir implacablement a l'impotencia tant a la reacció com a la demagogia. Per raó d'ella trobarà Catalunya àmplemplement obertes les rutes del seu avenir, saviament sustentades les seves aspiracions socials, irresistiblement lluitadores les seves multituts.

La llibertat y el catalanisme estan vinculats en l'obra vigorosa de la Unió Federal Nacionalista Republicana: una llibertat ordenada, expressió de les conquestes de la civilisació, unió espiritual del nostre poble al progrés y a la vida dels altres pobles lliures; un catalanisme absolutament honrat, pur, antagònic ab el règim unitari y ab la forma de govern monàrquic, perquè ni d'aquell ni d'aquesta pot esperarne res la nostra Catalunya.

Aquestes són les nostres afirmacions, ab les quals anem a la batalla electoral del 8 de maig. Y es aquesta alhora la forta y genuina significació ab la qual aspira a triomfar la nostra beneida Democracia.

Mai tindran les altres forses polítiques catalanes ni la bella matisació lliberal ni la pura essencia catalanista de la nostra. Perquè les altres forses són primordialment o reaccionaries y monàrquiques o esterilment demagògiques.

La Bisbal

Un bon amic nostre resident a Girona ens escriu donantnos noves molt interessants sobre'l districte de La Bisbal.

Diumenge, ab l'exprés del mitgdia, varen arribar a Girona'ls senyors Lluhí Rissech y Roig Armengol pera una misió an ells confiada per la Comissió de l'Esquerra catalana. Foren rebuts a l'estació pel Comitè Comarcal Federalista de La Bisbal en ple, ab el qual varen celebrar una llarga conferencia.

A Girona s'assegurava que en dita reunió s'arribà a un felís acord, y que la propera lluita a La Bisbal podia descomptarse a favor den Salvador Albert, virtualment declarat diputat a Corts per estar apoiat per impurtants elements industrials y mercantils y per totes les esquerres.

Se comentava l'esfors ab el qual ha de sustentarse la candidatura del senyor Albert, públicament propagada pels republicans del districte, resolts a no deixarse arrebassar per la dreta una investidura parlamentaria que té plena significació d'esquerra.

Se deia també que'l senyor Albert tindrà segurament una majoria de 2,000 vots sobre la votació que lograrà el senyor Cambó.

Els bons republicans de La Bisbal se queixen de que en nom de la Solidaritat els hi vulguin pendre un districte que solidariament es ben seu, y que aquesta conquesta de la qual s'els vol fer víctimes tingui com a principal base l'aplegament de les forses caciquistes del baix Empordà.

Els distingits patricis senyors Lluhí Rissech y Roig Armengol sortiren de Girona ab l'exprés de la tarda, essent despedits pel Comitè Comarcal Federalista de La Bisbal y per altres personalitats republicanes. Les converses que tot esperant l'exprés tingueren lloc a l'estació foren animades y cordialíssimes, mostrantse tots satisfets y optimistes davant les impresions de la lluita pròxima.

Coaccions y atropells oficials. El joc y la corrupció al servei de l'encasellat

La prempsa y les cartes particulars que ens arriben diariament de les comarques catalanes ens donen noves greus respecte als vergonyosos medis que estan posantse en joc pera fer surar les candidatures que formen l'encasellat oficial per Catalunya. Per tot arreu s'apreten les caragoles del vell mecanisme electoral, per tot arreu la coacció, l'atropell y l'injusticia estan a l'ordre del dia. Els elements oficials, ab els governadors al capdavant, treballen desesperadament en l'indigna feina d'intentar la falsificació de la voluntat dels electors y de preparar el miracle ab trampa dels candidats que guanyen sense tenir vots. Y tot això succeeix sota la direcció d'un Govern que's titula lliberal y democràtic y sota la presidencia d'un home com en Canalejas, tingut pel més avensat y radical dels homes de la monarquia.

Els governadors de Lleida, de Tarragona y de Girona, d'acord ab els despreciables cacics y caciquets locals, realisen una ilícita pressió intolerable a favor dels candidats oficials, la majoria dels quals son gent sense arrels y sense prestigi en els districtes catalans. Se destitueixen Ajuntaments, arcaldes, regidors, jutges y mestres, y ab promeses y menasses se tracta de recabar apoi a les candidatures que figuren en l'encasellat.

Y se fa més encara. Pera obtenir la cooperació de la xurma de ciutats y pobles se permet que's jugui als proibits. D'aquesta manera'ls «croupiers», els ganxos y els pinxos se converteixen en agents electorals dels candidats dinàstics, ficats fins al coll en el fangar malodorant de les infamies polítiques.

A la ciutat de Lleida se juga a tot estrop. A Balaguer s'está instalant una timba. En altres nombrosíssimes poblacions succeeix lo mateix. La tolerancia del joc ha coincidit ab la publicació del decret de disolució de Corts y convocatoria de noves eleccions.

Cal que tots els ciutadans honrats se esforsin en trencar aquestes males armes. Son, al cap y a l'últim, armes de canya quan el poble sab exercir els drets de sa sobirania. Pera defensarse contra d'elles tots els homes dignes y conscients s'han de trobar naturalment units. La pressió dels governadors y dels cacics sols pot tenir efecte si no hi ha en els electors y en els partits la fortalesa cívica que es indispensable pera intervenir en les lluites dels temps electorals.

Balaguer

Reunida la Junta directiva del Centre Nacionalista va acordar adherirse a la campanya empresa protestant dels atropells comesos en el districte de Lleida, y donar la veu d'alerta als Ajuntaments d'aquest districte oferintlos el més decidit apoi en cas de que la pressió governativa els menassés ab coaccions que'l país está disposat a no tolerar ni consentir de cap manera.

Les noves que's reben dels pobles promoten un triomf colossal del senyor Rodés, molt superior a les eleccions de 1907.

El candidat ministerial s'entreté escrivint als arcaldes y secretaris valentse del segell del Senat pera estaviarse'ls 15 céntims.

Ha cridat l'atenció dels veïns de la ciutat de Balaguer el fet de que aquests darrers dies han portat diverses taules de joc a un primer pis de la Plassa. Diuen que hi estan montant unes oficines electorals, però tothom se creu que son pera fer el «burro».

Al districte de Gandesa

Responent dignament a la provocació del Govern encasellant per aquest districte al candidat «cunero» Mateu Vila, aquesta tarda a Mora d'Ebro s'han reunit en assamblea magna notrides representacions de tots els pobles del districte pera la designació d'un candidat del país que reunís en forta apretada els més oposats elements polítics.

Per unanimitat y en mitg del major entusiasme ha sigut designat candidat del país don Joan Caballé y Goyeneche, qui ab aplaudiment y satisfacció d'amics y adversaris ha ostentat la representació del districte en les passades Corts.

Feta la proclamació s'ha improvisat un miting, quina presidencia ocupá l'exdiputat provincial senyor Escoda, de Molá, y en el que han fet ús de la paraula don Salvador Costa, exarcalde; don Enric Solé, metge; don Pere Lloret, de Tarragona y els senyors Cavallé y Loperena, de Reus, resumint el president. Els discursos de tons vibrants y patriòtics han sigut aplaudits frenéticament, essent la nota dominat en ells la de que'l districte de Gandesa, deu emanciparse pera sempre dels cacics, costi lo que costi.

Per trobarse convalescent d'una greu malaltia, el senyor Cavallé no podé assistir a l'acte que en realitat resultá imponent. Com manifestació electoral no's recorda en el districte, cosa semblant.

El districte está disposat a donar un alt exemple de virilitat y de civisme traient triomfant per una abrumadora majoria al candidat del país, senyor Caballé. En tots els pobles s'ha fet qüestió de dignitat derrotar al candidat «cunero» que si no's retira, tindrá una votació ridícola.

Pera formarse idea de l'estat d'opinió creat a favor de la candidatura del senyor Caballé, basti a dir, que l'entusiasme, la decissió, el nombre y la calitat dels elements que l'apoien son encara majors que en les passades eleccions de Solidaritat catalana.

Candidats carlistes

Segons la llista que publica «El Correo Catalán», els candidats carlins per Catalunya són els següents:

Provincia de Barcelona. — Berga: don Marian Bordas y Flaquer; Castelltersol: don Miquel Salellas y Ferrer; Vic: don Miquel Junyent y Rovira.

Provincia de Girona.—Girona (capital): don Dalmau Iglesias y García; Olot: don Pere Llosas y Badía; Vilademuls: don Manuel de Bofarull y de Palau.

Provincia de Lleida.—Cervera: don Estanislau Segarra y Vilalta.

Provincia de Tarragona. — Tarragona (circumscripció): don Josep de Suelves y de Montagut, marqués de Tamarit; Roquetes: don Josep O. de Bofarull.

L'Exposició Nacional

NOTES VALENCIANES

Passats els freds de l'hivern y ab el sol de la primavera renovadora, la gent torna a fruir de la magnífica temperatura abrilenca, desitjosa de compensarse del mal temps hivernal.

Ha passat a Valencia la ratxada de festes que comensá'l diumenge de Rams y acabá'l passat dilluns dia de Sant Vicens y de l'Encarnació. Al recobrar la ciutat el seu habitual aspecte de treball, han comensat de plé'ls preparatius pera l'inauguració de l'Exposició. El Comité s'ha constituit permanentment en el recinte del Certamen. Y això y les nombroses persones ocupades en els treballs de l'Exposició, fa que aquesta's vegi concorregudissima.

Tothom així pot presenciar com l'Exposició va fent el seu camí tranquila y sossegadament, sense aquelles presses que mai donen bon resultat, peró tampoc sense l'inactivitat reveladora de la falta de entusiasme. Así tot podrá tenir el seu moment y la seva hora.

S'ha publicat a la prempsa valenciana y s'ha reproduit a tot arreu el programa de festes en obsequi del rei que la visitará.

El carrer de la Pau o de Peris Valero está intranzitable per les obres que s'hi fan pera ferhi passar el tramvia eléctric y pera cambiar l'asfaltat d'aquell gran carrer que no té res que envejar als millors d'Europa.

De molts llocs d'Espanya s'ha demanat prórroga pera enviar articles a l'Exposició. No cal dir que, sense retrassar l'inauguració, aquesta prórroga s'ha concedit.

Els rerassagats podran doncs esser atesos encara. Lo únic que no podran es presenciar l'acte inaugural.

El "Canigó,, a Figueres

Prossegueixen ab activitat a Barcelona els assaigs de chors y orquestra del «Canigó», baix la direcció dels mestres don Jaume Pahissa y don Esteve Puig. La part de declamació está ja molt avensada, per lo que pot esser que aquesta setmana matex podrain comensar els assaigs de conjunt.

A les Arenes de Figueres hi estan ja acabats els treballs de construcció del cadafalc que ha de servir d'escenari pera la decoració del Poema y les travesses pera sostenir el fons de les montanyes. La decoració dels senyors Moragas y Alarma, será verdaderament sorprenenta. Medirá 59 metres d'extensió per 25 de profonditat, haventse invertit 3,500 metres de tela en els «envarnillats». Aquesta setmana anirá a Figueres el maquinista del teatre de Novetats de Barcelona pera colocar el decorat.

Les noves que's tenen respecte a la concorrencia que assistirá a la representació el «Canigó» son cada dia més satisfactories. Entre les personalitats que hi aniran, a més de les ja sapigudes, es probable que s'hi trobi M. Pierre Gaihart, exdirector de la Gran Opera de París, ab diversos amics seus de Beziers y de París.

Aquesta setmana se posará a la venda l'original del poema heróic «Canigó», qual edició acaba de fer la casa Josep Agustí, de Barcelona.

L'Assamblea Nacionalista Republicana

AVÍS

La Comissió organisadora de la Assamblea, a fi de senyalar els llocs corresponents als delegats que han de constituirla, prega a totes les entitats, grupus y personalitats nacionalistes republicanes que per tot el dijous li enviin nota de les delegacions, quedantse els nomenats la respectiva credencial pera presentarla el dia de l'Assamblea.

JUNTA GENERAL

Avui, al vespre, el C. N. R. del Districte IV celebrará junta general extraordinaria pera nomenar els delegats que'l tenen de representar en l'Assamblea.

NOMENAMENT DE DELEGATS

Fins ahir a la tarda la Comissió organisadora de l'Assamblea tenía coneixement d'haverse nomenat els següents delegats pera assistir a la mateixa.

Grupu de Nacionalistes Republicans de Moncada. — Delegats, don Gabriel Sobrafeu y Andreu Mollet.

Secció d'Estudis y Propaganda del «Fivaller». — Delegat ab vot, don Enric Vila y 13 delegats ab veu.

Avens Nacionalista Republicá de Sant Andreu. — Delegat ab vot, don Sebastiá Soca y 20 delegats ab veu.

Ateneu Catalanista de Gracia. — Delegat ab vot, don Martí Matons y 25 delegats ab veu.

C. N. R. de Gracia. — Delegat ab vot y 20 delegats ab veu.

Avens Nacionalista de Caldes de Montbui. — Delegat ab vot, don Climent Abel y 10 delegats ab veu.

C. N. R. «Fivaller». — Delegat ab vot, don Victorí Bisbal y 13 delegats ab veu.

C. N. R. de Sant Martí. — Delegat ab vot, don Pere Casals y 30 delegats.

Grupu de Nacionalistes Republicans de Motilla de Palancar. — Delegat, don Enric Maynés.

SABADELL

Diu nostre estimat confrare «L'Imparcial de Sabadell»:

«Nostre apreciat company de Redacció J. Duran Vila, ha estat designat pera portar la representació d'aquest periódic en l'Assamblea Nacionalista Republicana que tindrá lloc a Barcelona el dia 24 de l'actual a l'objecte d'aprovar oficialment

LA MODELO • Venta de joyas de todas clases á precio de ganga • Puertaferrisa, n.° 20, 1.°

les bases constitutives de l'Unió Federal Nacionalista Republicana.

Així mateix el Centre Nacionalista Republicà d'aquesta ciutat, responent a la invitació que ha rebut de la Comissió organisadora de dita Assamblea, ha nomenat pera assistirhi una Comissió composta dels senyors Josep Vendrell, Ramon Canals, Daniel Casas, Emili Bella, Narcís Comas y Plácit Sagalés.»

Exposició de pintura antiga a can Reig

Els senyors Reig han obert en les seves luxoses galeries del passeig de Gracia, una notable Exposició de pintures antigues que si no tingués altre mèrit que'l de l'exquisida novetat en una ciutat tant mancada d'aquestes exhibicions ja's faria alabar, però com que a més d'això les pintures reunides a la casa Reig són nombroses, notables moltes d'elles y de autenticitat palesa una bona part, l'Exposició en qüestió s'ha de considerar com un aconteixement artístic de primera magnitut aquí ont no hi ha altre moviment d'exhibicions artístiques que'l que proporciona estrictament l'art indígena, o millor dit l'art de la localitat.

Pera elogiar degudament aquest petit museu de pintura antiga bastarà que'n fem una ressenya a guisa d'inventari; y, es segur que, malgrat el criteri rigorós ab que empendrem l'anàlisi d'aquestes pintures, el lector ne treurà una impresió brillant.

Advertim, abans de passar endavant, que no'ns afermem tossudament a les seguents apreciacions perquè les condicions de llum en alguns indrets del local de l'Exposició no són apropòsit per l'estudi dels autors, però l'examen que n'hem fet es conciensut y imparcial, y creiem per lo tant que les nostres afirmacions seran bastant aproximades malgrat aquella manca de llum de que parlem més amunt.

Entre les obres que atrauen l'atenció del coneixedor s'hi troba una pintura deliciosíssima del Guercino representant la ascenció de la Verge, delicia d'entonació, una simfonia de blaus d'una justesa refinadíssima. La factura es curosa fins a la minuciositat però una minuciositat de bon gust, sense trituracions; els ropatges, són elegantíssims y naturals y les carnacions reixides pasmosament dintre aquella gama tant ingrata. Les dues figures del Crist y de la Verge desprovistes del misticisme teatral tant corrent en els pintors de l'època, queden nobles, divins, pintats ab una unció quasi prerrafaelesca.

Els números 34 y 59 que representen el retorn del fill pròdig, un assumpte bíblic, són de les teles atribuides a Ribera que més s'acosten a la forsa, al verisme y a la noblesa del gran pintor valencià, fins al punt de que no dubtem en afilialshi, especialment el número 59. L'altre es potser una millor pintura.

El número 44, atribuit a Ribera, es una tela exquisida d'un color y una factura menys durs que'ls de Ribera. Nosaltres ens atrevirem a considerarla més com a obra de Pereda.

El número 52 es possible que sigui obra de la primera època den Murillo. Es pobre de color però perfecta de dibuix y bella de composició y d'unció.

El número 54, atribuit al Greco, es una Dolorosa ab moltes de les característiques del gran pintor quan no havia encara visitat l'Espanya. Es una hermosa pintura, però no pas de lo sobressortint de l'obra den Domenikos Theotokopulos.

El número 56, den Claudi Coello, es una pintura, al nostre entendre, ben afiliada, ab totes les bones y dolentes característiques del pintor del rei «Hechizado» però inferior pintura a la de l'Escorial, germana de les del Prado.

Els números 68 y 69, atribuits a Zurbarán, són dues teles magnífiques. El número 69, que no's pot apreciar tant bé com l'altre, sembla inferior, pot ser més aviat den Ribalta que den Zurbarán. El número 68 es verdaderament una obra mestra, del Zurbarán florit, que podriem dir, per oposició al tradicional Zurbarán lúgubre y esgarrifós. Es un Sant Francesc ab una calavera a les mans en un paisatge alegroi, pintura germana del Sant Francesc del mateix autor que existeix en la colecció del senyor Beruete, de Madrid. Es exquisida obra del gran artista, de dibuix, color y ofici admirables; de composició atractiva y pertorbadora, una verdadera pintura de museu. Un xic netejada del barnís ordinari que l'entela y descoloreix, devindria una gloria pels ulls.

Després d'aquestes teles totes elles belles y de verdader valor ne segueix una serie d'autèntiques o falsament atribuides però d'un valor menor totes elles y són les seguents:

Número 1. Murillo. Un Jesús cruxificat que té caràcter de pintura espanyola però que careix en absolut de la dolcesa y de la gracia mística propries del pintor de les Puríssimes. Per aquests motius y per aquell fondo negre y aquella anatomia fantàstica l'atribuiriem nosaltres més aviat al pintor Cano que en el Museu del Prado y en alguna iglesia y colecció particular hi té coses per l'estil.

El número 2 es un cap de la Verge atribuit a Van Dick però que en tot cas es una de les obres impersonals y més febles del gran pintor flamenc.

El número 3 es una de les obres del mediocre Panini; la composició de les figures ab aquelles magnífiques arquitectures es resolta ab gracia y grandiositat. El color també es bonic, dintre la paleta d'aquest artista.

El número 4, de J. Steen, es una pintura que sembla inacabada, es quasi segur que sigui d'aquest saborosíssim autor.

El número 5 es una falsa atribució de Rembrand. Ja té algunes condicions de lluminositat, de color y d'abundosa y sucosa espontaneitat, però són tants els defectes y l'obra en conjunt està tant desprovista d'aquella poderosa expressió de vida y d'aquella enèrgica veritat que, tot lo més, pot ser atribuida a un habilidós més que hàbil copista o a un dels imitadors que a la mort del mestre n'explotaren la manera de fer.

El número 15, un apunt ple de fuga y color den Diaz de la Peña es una nota previa y espontania però insignificant.

El número 1, atribuit indegudament a Lawrence, es una obra que no té altra relació ab el gran pintor britànic que'l caxet de pintura anglesa del sigle XVIII que li dona la pose y l'indumentaria de retrat, sembla una copia o un original molt posterior.

Número 18: Sassoferrato. Bonic dintre'l genre banal d'aquest pintor.

Números 21 y 64: A. Caracci. Bé ho semblen: ne tenen tots els carrinclonismes y amaneraments, però com que no són pas de les millors obres d'aquest pintir, sinó molt al revés, resulten insignificants. El número 64, no obstant, té millors condicions de color.

El número 23 se podria classificar com de l'escola de Correggio. Es de colors llampants però ben entonats; es una obra que's fa mirar ab goig però també es insignificant pel seu amaneramen.

El Goya del número 24 no creiem que ni remotament pugui atribuirse an aquest pintor, en general per la poca fuga y psicologia goiesca que mostra y en particular per l'afeminament de la factura, pel color un xic ingenu, per l'academisme y la timidesa en detalls tant goyescs com la boca, els ulls, les mans; per la poca sensualitat y per infinitat d'altres detalls que destriariem ab detenció si tinguessim temps. Com en el mencionat retrat atribuit a Lawrence, y com passa sovint en altres pintures, lo que inclina an aquestes falses atribucions es la pose, la composició, el fondo y en especial l'indumentaria. De totes maneres es aqueix un bon retrat.

El número 26 es atribuit a Murillo en els comensaments de l'obra y a Leal en els acabaments. No hi tenim a objectar sinó que Murillo segurament comensà per uns capets d'angels del recó dret superior de l'espectador y uns altres que hi han sota'l peu esquer de la Verge. Tot lo demés es bastant fluix.

El Rubens que porta'l número 27 sembla a trossos de mà inferior, com per exemple alguns ropatges monocroms y cridaners a l'estil de les imatgeries d'Epinalt. Lo demés es pintat ab la trassa sovint vulgarota d'aquest cèlebre pintor.

Un Berghem que porta'l número 29 es deliciós de color y espontani y graciós de factura, però està tant obscurit pels vernissos que quasi se fa ininteligible.

Número 31. Una noteta molt fresca y sentida den Troyon.

Número 36. Un insignificant apunt,—a jutjar per lo poc que's distingeix en la penombra en que està colocat—atribuit a N. Poussin, però que pel color sembla més aviat un bossí de pintura posterior, com de fins del sigle XVII o comens del sigle XVIII.

Número 37. De Witte. Un paisatge de la decadencia holandesa; color pobre però es bonic de composició.

Número 38. Aquella Magdalena atribuida al Greco sembla més una obra d'un antic copista, feta ab un xic de llordor. Si no es una copia, no sabriem pas a qui atribuirla que no fos a Antolínez, però el color no es pas d'aquest com no es tampoc del Greco, ni de lluny. Es una pintura sense cap valor, al nostre pobre entendre.

Número 39, atribuit a Correggio. Es probable que ho sigui però no es molt notable.

Número 42. Moroni. Es un retrat que impresiona al primer cop d'ull per la poderosa expressió psicològica y per l'entonació daurada, però mirat detingudament s'ha de confessar que si es de Moroni es dels menys interessants, pel color monocrom, per l'afeminament de la factura, més pronunciat que de costum, y sobre tot per la negligencia d'alguns fragments, especialment les mans.

El número 43 que es un retrat atribuit a Velàzquez, es molt simpàtic com a retrat, d'una semblansa que podriem dir segura, però que mai ha estat obra de Velàzquez, doncs, ni en la primera època aquest pintà ab aquella acerada duresa en les ombres, ni ab aquella sobada y tímida factura, com tampoc usà mai de aquells negres blavencs. Més es atribuible al primer Coello o a algun altre pintor secundari de l'època velazquiana o anterior.

Número 46. Sànchez Coello: Sembla més que d'aquest d'escola declaradament italiana decadent. No té altra importancia que la d'un estudi.

Números 47 y 48. Dues notables taules gòtiques castellanes del sigle XV; obra d'un bon pintor anònim.

Número 49. Ferri. Un banal bust de Jesús que recorda extraordinariament al Jesús del «Nolli me tangere» del Prado, obra, si mal no recordem, de Correggio.

Número 53. Ribera. Aquest Sant Pere, pel color y la pose, ens sembla obra den Ribalta. No té quasi cap de les característiques del deixeble Ribera.

Número 55. Un paisatge ab figura, deliciosament romàntic, ben executat d'ofici, però pobre de color. Obra de P. J. Lotherbourg.

Els números 57 y 58, no creiem que siguin obra de Ribera perquè si bé hi ha alguna semblansa en la manera conciensudament realista de tractar les rugositats de la pell, particularitat que també se troba en un pintor inferior anomenat Esteve March y en el delicadíssim Pereda, en cambi mai hem vist an en Ribera aquella expressió caricaturista, aquella incorrecció de dibuix que's nota en diferents fragments dels dos quadros, aquell clar obscur atenuat, y sobre tot aquell horrible color d'ala de mosca que domina fatídicament en tota l'obra. Ribera, sense esser un colorista rutilant com els holandesos o els venecians, tingué sempre, desde'ls comensaments, entonacions delicadíssimes y a voltes fastuoses, com se pot apreciar en quasi totes les obres del Prado; les carnacions sempre brillaren en les teles de Ribera d'una manera ben italiana. Així se pot comprovar en aquesta mateixa Exposició y en el nostre Museu. No'ns cap ni l'idea d'una copia.

Número 60. Ricci. Composició teatralment amanerada y escola del Correggio y fresc de color.

Número 61. P. (?) Cortona. Bonic de color y composició. Té la gamma daurada dels venecians y s'assembla forsa a Giorgiona, de pinzellada sobria y atenta però d'un dibuix somari, pobre, que dona apariencies d'adipositat o d'inflamació allí ont s'hi deuen sentir l'ossatura y la musculatura.

Idènticament se podria parlar de l'assumpte bíblic atribuit al Veronés y que porta'l número 45, ab la sola diferencia de que així com l'anterior pintura s'assembla a Giorgione aquesta tendeix a Tintoretto.

Els dibuixos, llevat de les aiguaforts de Van Ostade y d'un dibuix firmat Hercole Piccino y atribuit a Coracci, els demés son insignificants o rematadament dolents. De passada advertirem als senyors Reig que ha estat sorpresa la llur bona fe en dos quadrets que no són altra cosa que reproducions en tricolor.

Pera acabar, citarem les obres seguents:

El número 62, Carreño (?); el 63, Albano; el 67, Guido Reni; els números 7 a 10, Malla; 11, Pacheco; 12 (fragment de quadro, esc. ital.); 17, Orrente; 19, esc. flamenca; 20 y 66, Dolci; 22, Maratti (?); 32, Both; 35, Rosa de Tívoli; 41, López.

Són obres que poden esser autèntiques però són evidentment insignificants.

Els números 6, esc. ital.; 25, Velàzquez; 30, Cuyp; 33, Salvator Rosa; 13 Rubens; 50, Mazo; 51, Rafael; 65, Zurbarán; semblen males copies o bé obres d'imitadors o deixebles dolents de les firmes atribuides.

Es d'esperar que la nostra gent de diner y les nostres corporacions sabran regalarse y ajudar a que'ls senyors Reig quedin contents del llur esfors a fi de que'ns fassin saborejar sovint Exposicions de bona pintura com la present que prou que n'estem mancats. Per la nostra part, tot desitjantloshi un bon negoci, els felicitem coralment.

JOAN SACS

La farsa del "Patronato,,

QUI MENT? TOTS MENTEN

Els metges del «Patronato» senyors Alvar Presta, Eduard Xalabarder, Manuel Mer y Guell y E. Monturiol, publicaren ahir una protesta contra'l meu darrer article, dient que's mentida que'n el seu dispensari s'hagi arrencat la pell a cap anarquista pera tréureli una inscripció revolucionaria.

Es tan inhumá l'acte realisat, es tan fort el clam de protesta que arreu han aixecat a Catalunya les revelacions que vaig fer a EL POBLE, que a corre cuita han redactat la nota, creient que pera netejar llur honra n'hi havia prou ab agreujar la meva. Mes ja no n'hi ha prou; mal que'ls pesi, tot el llot de la seva obra ha de mostrarse. Inútil ara que intentin penedirse; els fets poden més que la llur manya. Si sugeriren a l'infelís anarquista l'idea operatoria, si primer l'amorosiren pera convéncel y després ab fera sanya el sometieren a la tortura d'una operació sense dormitori ab el pretext de salvarli l'ánima, no soc jo qui ho he dit; es son propri president, d'acord ab ells y ab la llur propria aprovació entusiasta.

No soc jo, es l'excelentíssim senyor Vidal y Ribas, qui, davant d'ells, vibrant de joia, digué les ja célebres paraules: «Y finalmente el aspecto humanitario de su misión se revela también en el dispensario, no basta que se enseñe al tuberculoso, que se le alimente y que se le cuide el cuerpo enfermo; precisa también que se le cure el alma, las más de las veces enferma ante las desdichas que le rodean, y es natural que así sea; recordad el refrán catalán, tan gráfico como sugestivo; «boca llena de hiel no puede escupir miel». Y para que os hagais cargo de la importancia y de los resultados de esta acción moral ejercida por nuestros médicos, os citaré un caso que oiréis todos vosotros con emoción. Presentose un dia á la consulta un joven de unos treinta años con todos los síntomas de la tuberculosis, demacrado, taciturno y desalentado; al invitarle el médico de guardia a que se desnudara, presentó el pobre cierta resistencia á hacerlo totalmente, y al insistir el doctor y al decidirse por fin el enfermo, observó aquél que el brazo izquierdo de éste tenia tatuada la inscripción «Viva la anarquia», debajo de dos puñales en cruz; apresuróse el joven á rogar al médico que no le comprometiera y éste le tranquilizó diciéndole: «pierda usted todo cuidado, no me preocupan sus ideas, está usted tuberculoso y mi ministerio es cuidarle». A los pocos días el enfermo, gracias á los cuidados y á los alimentos que se le prodigaban, empezó á experimentar alivio y á recobrar fuerzas; á los tres meses y próximo á ser dado de alta, pues por razón de ser un tuberculoso incipiente, el efecto favorable del tratamiento, del régimen alimenticio no se hizo esperar, manifestó al doctor que le asistía que solicitaba de él un favor; que le indicara el nombre del particular ó de la entidad que sostenía el dispensario; éste le contestó que Barcelona entera cooperaba á obra tan benéfica, á lo que replicó el joven «ah! es que en Barcelona hay quien se preocupa de los pobres?» Es que usted ignora, replicó el doctor á su vez, que los establecimientos benéficos pululan en nuestra ciudad? y añadió algunas reflexiones propias del caso, que fueron escuchadas por el infeliz con verdadero recogimiento, provocando en él una explosión de congoja y de arrepentiminto, hasta llevarle á increpar á los que con sus predicaciones sofísticas le habían apartado del buen camino, y terminó pidiendo al médico hiciera desaparecer el tatuaje de su brazo. Y al advertirle éste que la operación no podía hacerse sino á costa de grandes sufrimientos, insistió el joven y sufrió con levantado espíritu la cruenta operación. Ahí tenéis un alma rescatada por nuestros médicos,. Señores, reconoced que hemos empezado bien, y que con la ayuda de Dios y la nuestra es seguro que llegaremos á la meta de nuestros deseos; la obra á que todos colaboramos lo merece, pues es á la vez patriótica y cristiana».

Y això consta en un follet imprés a can F. Badia Cantenys, del carrer del doctor Dou, 14; y el follet porta el títul «Acta de la sesión magna celebrada por el Patronato de Catalunya para la lucha contra la Tuberculosis en el Salón de Ciento del Excmo. Ayuntamiento de Barcelona el dia 28 de noviembre 1908» y no es, per tant, un document privat, llibret d'esplai del president de la obra, sinó document públic, oficial, que ab profusió repartiren pera fer la propaganda.

No poden dir que'l president ment; ells hi eren a la «sesión magna»; ells hi eren, satisfets, plaens, la boca oberta pera millor empassarse les parrafades; ells hi eren, joiosos, exaltats, gaudint frenétics els conceptes que l'orador vertia; ells eren al voltant, més la llur ánima se confonia ab la de qui els manava; y era el verb de tots ells qui, per sa boca, anunciava ab veu alta com ho feien al «Patronato» pera purificar als revolucionaris.

No poden dir que'l president ment; ells hi eren; y quan el doll d'eloquencia va acabarse, l'aplaudiren ab impetut sobergа pera millor identificarshi. Ells hi eren; ells qui més picaven, ells qui més felicitacions li dirigiren, ells qui ab encaixades, ab festeigs, ab carinyosa parla, juntantse prop d'ell, apilotats, confosos, identificaven davant l'assistencia la llur conformitat ab lo que ell deia. Ells hi eren; y en el llibre que's publicá per acord d'ells mateixos, hi consta al final del discurs en lletres cursives «grandes é insistentes aplausos». No protestaren, no; els «aplausos» eren ells mateixos que se'ls donaven.

No poden dir que'l president ment; ells hi eren; y com més parlava, major llur pler, mes ab temensa de que'l goig d'escoltarlo tingués un terme. Oh! com l'animaven ab llurs mirades benévoles, afectuoses, aimants, enceses; com l'incitaven a continuar sens tregua, a donar més detalls, a fer que'l públic comprengués bé tota la llur gloria! Y quan ell en un rampell de modestia retórica insinuá que aviat acabaria, quina protesta, quina revolta! Diu el llibret a la página 39: «Voy á terminar porque os impaciento. (Voces, no, no,), etc.». No, no, que alló no acabés mai, tots ells volien; que encara expliqués més lo bé que ho feien; que la seva veu, lloant llur obra, fos sempre més plena, y forta y ressonanta; y que's filtrés pels murs y fes vibrar les pedres y que, escampantse arreu, anés portant per l'ambit de la terra la nova excelsa de com tractaven als revoltats que s'hi deixaven caure.

No poden dir que'l president ment; ells hi eren; y per si algú d'ells, embadalit ab l'oratoria egregia, no hagués capit bé a lo que's referia quan els omplia de lloanses, el senyor governador, representant den Maura, ho recalcá ab energia (pág. 42) «Como el anarquista tatuado de quien os hablaba el senyor Vidal y Ribas es forzoso que la sociedad se deje cauterizar muchos tatuajes y arrancar muchos trozos de piel. (Grandes aplausos)». Oh! quin goig, quina sublim fruició la seva! Quina idea més bona hi pressentien! Alló que havien fet ab l'anarquista no repetirho ab un, ab dos, ab cent, ab tots els que hi anessin. No, no; era això poc encara; agafar tota la societat, y escorxarla; tenirla allí en ses mans y, sense dormitori, sométrela a la «operación cruenta á costa de grandes sufrimientos». Y així salvarli l'ánima.

No poden dir que'l president ment; ells hi eren; hi eren y encara avui llurs noms son en el llibre. Busqueulo, lectors; y a continuació de la nota dels aplaudiments grandiosos, veureu estampats ab pulcres lletres els noms dels qui ara s'escorren. Ara protesten; senten l'oratge que's cerneix sobre llurs caps; el clam irat de Catalunya ofesa. Llavors s'hi complavien, s'hi delitaven; el discurs del president era el segell de llur noblesa; haurien volgut les lletres més grosses, el paper més enllustrat, fulles més amples; una pera cada hu; y així, relluents, passar a l'historia com els renovadors de crudeltats perdudes.

No poden dir que'l president ment: jo no ho savia ni n'havia tingut esment fins fa pocs dies; mes, segons sembla, el repartiren profusament no ja a les academies, revistes y diaris, sinó als particulars, als simples coneguts, a qualsevol que s'acostava al dispensari. No havien mai somniat ab tanta gloria; la realitat els regalava ab lo que no havia forjat llur fantasia: eren els creadors d'un nou mètode d'adressar ánimes, ben seu, ben propri, en el qual mai cap metge havia gosat pensarhi. Y ara alló, era ja aprovat, oficial, definitiu, cristallisat; era etern, imborrable. Ningú els podia disputar l'invent; les envejes, inútils; llur gloria, certa.

Y ha passat un any y mitg; y en tants mesos, mai cap protesta, mai cap indici de desmentir el llibre. Qué havien de desmentir si consagrava l'excelsitut de llur empresa! No solament no ho desmenten, sinó que ho aumentaven. He sabut ara, que pera truçar a les portes de la burgesia satisfeta, pera implorar més almoines, més adhesions, més entusiasmes, era llur mèdi preferit donar compte del mètode. No hi havia prou alicient en això d'arreglar tísics; mes pera arreglar revoltats, s'obrien les bosses; y ells insistien y ho perfilaven, jurant als bons donants, que estiguessin tranquils, que per ells no's perdria.

Y així, segons se diu, quan tractaren de fundar un nou dispensari, com si en el primer ja'ls sobrés la feina, no'l fundaren a cap altre ciutat de Catalunya, car, revolucionariament eren tranquilos; ni el fundaren a Sans, al Clot, a Hostafrancs, al Poble Nou, ont més necessitat n'hi havia, allá al bell mitg del proletariat famélic, corsecat, perdent la vida en

---

Folletó d'EL POBLE CATALA

Tanda de conceptes marginals

(Acabament)

Ara bé: l'amor y el dolor, com pensa en Maragall, constitueixen la llei general de la vida? No: llur dualisme no's sinó l'expressió d'una sola de les lleis de la vida. L'amor du al desitg, el desitg a la possessió, la possessió a la melancolia del plaer que fuig; la melancolia se converteix en dolor, quan arriba la perdua de la felicitat. El propri Dant, en els immortals y tant coneguts versos, ho confirma:

"Nessun maggior dolore
che ricordarsi del tempo felice
nella miseria...,,

Parlant de la genesi del dolor, en Maragall sosté que'l dolor ve de l'esfors, mentres el sentit de la moderna filosofia ens presenta l'esfors per complir la voluntat com el medi d'arribar a la felicitat. L'esfors «en si es realment dolor»; però'l seu «corol-lari», com ho evidencia l'exemple del part de la dòna, es deslliuransa del dolor y alegria pel cumpliment de lo desitjat.

Penetrem ara en el reialme encantat y encantador de l'Emoció; citem, ab tal fi, les paraules den Maragall: «La puresa de l'emoció es la condició de sa major intensitat, perqué així aprofita per si sola tota la forsa de l'esperit». Parlar ab convenciment, no es sempre sota la viva llum de la veritat. Com us deia en la meva carta, amic Maseras, y com vos mateix repetiu, d'intensitat de l'emoció no está pas lligada estretament a la forsa de l'expressió; sovint aquella ens trenca la paraula, ens fa barbossejar». Generalment el poeta no produeix sota l'impuls immediat de l'emoció, fins aital treball li es impossible; produeix sols pel record de «l'emoció», en el silenci actiu del seu esperit. Sovint se dona el cas del poeta més personalment insensible, fred y manca d'entusiasme creant obres de bellesa emocional. Cal recordar an en Heine. Un dels millors poetes francessos del sigle XIX, en Verlaine, no se va exclamar així?

...Car c'est à nous, les suprèmes poètes
qui venerons les dieux et que n'y croyons (pas.
. . . . . .
A nous, qui ciselons les mots comme les (coupes
et qui faisons des vers émus, très froi- (dement?

En Bourget ha dit que'ls homes que més s'emocionen son els que menys saben expressar llur emoció; fins n'hi ha qui son veritables «Sensitive plant» y passen per secs de cor, precisament per llur falta d'expressió.

L'emoció es un fenómeno de la consciencia, venint del noumeno de l'inconscient. La voluntat l'aixeca per damunt de l'organisme, ne fa expressió, ne fa idea. Segons el célebre psicòleg nordamericá en William James, podem delvenir mestres de l'emoció ab els moviments corporals, o sigui per medi de l'acció, en qual virtut creu ell com un fanàtic del pragmatisme pera qui no hi ha veritat sinó en relació a l'acció.

L'emoció de la bellesa es la forsa més viva de l'art, no hi ha dubte; peró això no vol dir que fora de l'estat «d'encís, tota voluntat sia vana». Un estat de pura emoció poética no es el qui sempre produeix la vera poesia; sovint el poeta crea la adorable emoció de la poesia sense sentirsen penetrat; puig si es cert que l'encís prové d'una situació inconscient del nostre esperit, pera ferlo valdre se necessita indefectiblement la colaboració de la consciencia. Jo arribo a pensar, repetint, amic Maseras, lo que us deia en la meva carta, que en Maragall confón emoció ab inspiració; en tot cas, l'emoció, experimentada passivament, per via «del record», y aliada a l'inspiració, contribueix a l'adveniment del gran poeta, o del veritable poeta. De totes maneres, com més perfecte l'home es, més poeta pot resultar; trobantse així en una predisposició més continua a la bellesa del mon; sa natura es essencialment de poeta; viu entremitg de poesia. En Maragall, ab tot y les seves restriccions sobre aquest punt, dona entenent que tothom pot esser poeta, si espera'l moment de poesia, que un dia o altre vindrá. El gran poeta, el veritable poeta, com en Verdaguer, com el propri Maragall, ho es ab carácter permanent. Citeume, si no, d'aquest darrer, alguna composició desproveida de sentiment poétic; fins en les d'apariencia artificiosa, com les «Estrofes decadentistes» del Cau Ferrat, hi ha una palpitació emocional que denuncia la naturalesa escullida del poeta que les ha concebut. Insisteixo, doncs, en lo que us declarava en la meva carta, esca del pecat de literatura a que's deu el present article: que hi ha categories de poetes — els uns grans y els altres petits — que aquells se troben en una constant situació d'inspiració poética; que no necessiten pas que l'emoció, pudorosa, temerosa, vagi a trucar a les portes de llur ánima, que la duen sempre en si, per quan poden produirla a cada instant de llur desitg.

Te raó, molta raó en Maragall quan parla de lo prejudicial, que es, pera la poesia, l'intromissió de sentiments extranys a ella; car d'art y la poesia duen en si llur noblesa, justicia, pietat, calor, y eficacia humanes». Que ell y cadascú cumplexi llur missió, vetaqui el principi d'una filosofia equilibrada: «tot está en tot ab la condició de que cada cosa estigui be en sa manera. Cada estat humá, en sa plenitut, se basta a si mateix; la major eficacia de les coses está en la puresa de llur naturalesa respectiva». La fidelitat a si mateix y l'armonia social es un somni solament realisat, en efecte, per la poesia, dintre del seu exclusiu domini.

Dir les paraules tal com les fa esclatar la puresa de l'emoció artística, seria bó, si corresponguessin fidelment o bella a l'intensitat, a la qualitat d'aquesta, o ab la plenitut de sentit y ab l'armonia escaient a la «flor verbal de la veritable poesia», que en Maragall té solament per accidental, cregut de que ella s'obté per medi del «diví barbosseig», barbosseig que, an el nostre entendre, no pot mai implicar art del bell dir, si no més aviat y més justament infantesa de civilisació. Ens hem de persuadir de que la voluntat no aixuga la font de l'inspiració en el «veritable poeta», ans la fa rajar del seu esperit. Cert es que hem d'anar a cercar la «paraula viva», la «paraula expressiva», peró, com lograrho sovint si no ab l'ajuda de l'humana voluntat, desde que hem vist que res hi pot en això la voluntat divina? L'inspiració no es revelació d'un poder distint de l'home: es la forsa de lo inconscient que nia en ell devenint conscienta.

En realitat, la poesia's troba en el poeta com l'or en les entranyes de la terra; peró ja hem vist els poetes que en duen en sí un filó, una «mina rica», de poesia; els grans y els veritables; y que d'ells l'or de la poesia surt en bloc. Aquesta mateixa condició del poeta explica'l seu treball pera extreure l'or que hi ha barrejat en els altres metalls del seu esperit. ¿No's fa així ab l'or mateix? ¿No es mercés a la voluntat que surt a la llum, ab tot y esser com un raig de sol que ha penetrat en les entranyes de la terra, com la poesia en l'ánima del poeta? Recordo que un dia en Maragall, ja fa temps, me parlava ab certa desconsideració de la seva poesia «La Sardana», tenintla per massa treballada, quasi per artificiosa; y no es ella una de les més fondament catalanes que ha composat y que més encicen al lector?

Me sembla que'n Maragall idealisa el «diví barbosseig» pera proclamar la supremacia o la «suprema escola» de la poesia popular, en la creació de ritmes de la llengua parlada. Y no es pas la senzilla visió popular la que'ns dona'l Dant. El seu poema es massa intelectual pera que tingui res del rudimentarisme popular. Ne son una mostra convincent els mateixos versos que cita:

La gloria di Colui che tutto muove
Per l'Universo penetra e risplende
In una parte piú e meno altrove.

Ni el sentiment, ni l'estructura sintáxica, ni l'essencia d'aqueixos vocables conserven res de l'ároma popular. Ni sisquiera son senzills; peró tampoc creiem que la veritable senzillesa's trobi en el poble; es únicament filla de la més alta aristocracia del gust. Els escriptors més senzills son els que han arribat a un grau superior de cultura; de lo qual l'historia literaria ens dona mil exemples. Els «lieds», den Goethe, de forma tant popular, de fondo tant intelectual, ne son una maravellosa prova, en llur divina senzillesa, en llur frescor. Heusaquí doncs les raons de la nostra incredulitat en la missió depuradora de la poesia popular. Se pot pensar escolásticament, en poesia, com hem vist pels versos citats del Dant, y no separarse d'ella. Les preocupacions del Dant, ses intencions, sa moral, sa filosofia, no son coses vanes pera nosaltres, puig ell les fa reviure ab l'empenta del seu geni, ab paraules immortals que no deixen morir, pera la nostra memoria aquests moments. Sense l'«Il-liada», Troia s'hauria esvanit en el record dels homes, o no'ls interessaria.

Indiscutiblement, pera correspondre a la emoció o a la visió de la bellesa, pera poder suggerirles o expressarles el poeta s'ha d'abandonar a la revelació de la forma; el fi de l'artista, com diu en Maragall, es la perpetuació de l'esperit de aquesta; peró ve y després titlla d'impuresa la forma de la poesia—epopeia, drama, oda, sátira—reduintla al barbosseig de la paraula viva, sense forma ni armonia de conjunt. Quin es, doncs, l'esperit de la forma que s'ha de perpetuar, tenint en compte que, segons ell, el concepte vé pel ritme, com també observaven, tot y negantho, els parnassims del sigle passat? Essent així, la forsa de la emoció no pot promoure la veritat de l'expressió. Si lo impensat, com en Maragall enten, es llei de la poesia, mai podrá aquesta traduir fidelment una impresió rebuda; el pensament li deu impedir veure bé les coses, com si els poetes que pensen no fessim més que contemplar llur pensament.

El llenguatge arriba a la seva máxima forsa d'expressió ab el vers, qui representa, efectivament, el seu estat térmaic, com diu en Maragall. La virtut de la poesia depén del consorci entre'l ritme y el sentiment que vol condensar. Obtingut aqueix consorci, el vers integra la bellesa poética ab carácter d'eternitat, devé immortal. El ritme secular, davant la complicació del nostre esperit, se torna feble, imprecís, fins buid; pera emanciparnosen, cal sotmetrens a l'improvisació del ritme nou, ab la cultura del vers lliure, tant debatuda ja y de resultats, fins ara, tant escassos. El ritme ha d'esser variat com les nostres sensacions; ha de seguir la llei de l'evolució, ha de revolucionar la forma tradicional y construirse un avenir propri, ha d'arribar a l'expressió diversa dels nostres variables sentiments. D'això n'es ben susceptible tota llengua, fins les més mancades d'accent tónic, puig totes donen ritme a la frase pera respondre naturalment a les ondulacions del pensar y a la cadencia—oh cor que bategues ab cadencia — del sentir. El treball del «bon vers lliure», es un treball més difícil que'ls de les formes consagrades y per això tant pocs hi han obtingut éxit. A Catalunya, hi ha excelit extraordinariament un veritable poeta, qual retracció es de lamentar: parlo den Claudi Planas y Font. Deixaré, a fi y efecte de no extendrem més, d'exposar la teoria del vers lliure, tal com l'entenc, pera una altre ocasió; peró no posaré punt an aquest paragraf, sense fer, ab tot y lo dit, remarcar que, si la paraula forta trenca'l ritme, no es una paraula rítmica, o poética, y que no pot expressar emoció, y que, per conseguent, no s'ha de conservar en el vers, a pesar del criteri favorable den Maragall al seu ús.

La qüestió del teatre, a Catalunya y a tot arreu, es sempre una qüestió d'actualitat. La vida mateixa, en tant que acció, té quelcom de teatral. Quina categoria s'ha doncs de concedir al teatre en l'esfera de l'art? La rudimentaria? Jo no ho crec; car el teatre es una de les arts que suposa més esfors de creació, de condensació, de vida. Es, en veritat, el temple de l'Emoció, de la més intensa emoció. En ell devé aquesta objectiva, tot un món, y per això mateix, al meu entendre, té molta importancia; l'emoció, en el teatre, és fa més viva, més humana; en la poesia, té un carácter d'intimitat y de delicadesa que perd, naturalment, en les taules. Allí es l'emoció de l'acció, condicionada per l'idel; aquí es l'emoció de la contemplació, provocant, l'ideal. El teatre condensa la vida humana y la «torna bella»; concentra la emoció; obra perspectives a l'ánima, y, al contrari de la poesia, fa reflexionar sobre les passions, tantost filles de la voluntat, tantost filles de l'instint. Y, com a representació armoniosa de la vida, el teatre es art, art bella, que ha arribat a l'altura onf l'an dut els grecs, en Shakespeare y l'Ibsen mateix. Per qué li consagra en Maragall, en «L'Elogi de la Poesia», un capítol tant sarcástic y despectiu, desentonant de l'unció ab que, al comensament del propri estudi, exposa les seves disertacions «teológiques»?

Felisment, ens rescabala al final del seu assaig, ab la seva apologia de la dansa. Es una apoteosi de veritable poeta! ¿No explica la dansa la concepció de la vida «generant tot l'art en pes?» ¿No és la més pura expressió de la gracia y no deixa, per això mateix, enrera les altres arts, com resumint el ritme del món? ¿No se deu an ella la fascinació del pensament den Zarathustra, qui harmonisá l'alegria ab la follia? Gracies a la dansa, les limes humanes tenen virtut d'encantament; ella les fa moure ab harmonia, les fa cantar, les fa parlar. Son secret encís fou incomprés per aquell inquiet Baudelaire, al dir:

Je hais le mouvement qui déplace les li- (gnes.

En el seu anhel d'infinit, en Baudelaire admirava y aimava l'immobilitat de l'estatua grega, immobilitat, en la qual veia'l símbol de lo etern, a l'home que, plé de maravellosa llum, se divinisava. L'Anatoli France ha rectificat aqueix desitg ab la seva adoració del moviment

qui fait parler les lignes

En efecte, la dansa es el principi de totes les arts: té la cadencia de la poesia, la harmonia eteria de la música, la línia ondulejant de l'esculptura, la visió de la forma arquitectónica; reprodueix el color cambiant de la pintura ab l'apariencia diversa dels seus dansants. Els antics la representaren en llurs monuments funeraris; y això feu dir al poeta germánic:

Sarkophagen und Urnen verzierte der (Heide mit Leben.

⁂

L'exposició del meu dissentir respecte a les idees den Maragall no minva gens la meva admiració per ell; segueixo tenintlo y apreciantlo com un dels millors poetes d'avui dia. Sols la franquesa literaria m'ha induit a dir, invitat per en Maseras, lo que trobo de vagarós en la seva estética, que celebraria veure aclarida per ell, per en Maragall, ho repeteixo, en una obra extensa y més documentada que'l seu assaig.

J. PEREZ JORBA

París, Primavera de 1910.

l'horror d'una existencia trágica, car si be hi trobarien pasta pera aplicar el mètode, hi havia el perill de que algun mitg convensut se revifés just al moment precís de trobarse l'ánima mitg salvada. Y el posaren a la Travessera de Gracia, ben aprop del despatx d'un d'ells, el senyor Manuel Mer y Guell, lliurepensador nacionalista, pera que ab gran esperit ciutadá li pogués servir de dispensari propri, y a poca distancia de l'altre, pera que servís d'esquer y els fos més fácil ajudarse quan a l'atzar trobessin alguna ánima extremadament empedreida.

Y ara protesto y diuen que mento; y, per tant, que ment el president de qui tinc la nota. Mes ara trobo que en «La Vanguardia» ja's publicá fa uns quants mesos un telegrama dient que en una festa palatina un metge havia tributat grans elogis al nou procediment ideat pels confrares del «Patronato»; y encara que es de creure que la persona a qui el discurs se dirigia no comprengué o no volgué compendre l'essencia del mètode que li encomiaven, lo cert es que a Madrid, en documents oficials, ja hi consta ab gran lloansa el mètode inventat pels de Barcelona. Y tinc el follet narratiu de la festa, imprés l'any passat a can Bailly-Baillière y fills, carrer de la Cava Alta, número 5, en el qual, després d'alló de l'«alma recatada», s'hi afegeig: «pero bien pudiera ampliarse esta reflexión, diciendo: ahí teneis merced á la mágica virtut del Dispensario, por su objeto benéfico, redimida una alma; y por su fin profiláctico, restada una vida. Seguramente que si los dispensarios llenan sin restricciones su misión y desempeñan sin regateos todas sus funciones, el caso referido será, no el único, sino el primero de una larga serie». De manera, que no solament el procediment se reputava óptim, sinó que's demanava que s'apliqués «sin restricciones» pera fer «una larga serie». Y d'això n'estan ja de fa mesos tan enterats els que protesten, que no solament reberen el follet ont això se narra, sinó que a aquestes hores encara'l guarden a la taula del despatx del dispensari.

Y no protestaren, ans ne gaudiren; y, cóm podien deixar de ferho, si alló era la reconsagració oficial de lo que ells oficialment havien consagrat en la «sesión magna»? No sols ells, sinó els seus amics alabaven a gratcient la nova cura. El mateix doctor Tarruella, llur íntim, llur verb, llur ánima, ens deia en l'article d'EL POBLE, quan alabava al «Patronato», que alló era una «obra d'alta humanitat práctica, no verbalista ni de discurs sonors y sense traducció viva». En efecte, segons se veu, la traducció la feien viva y ben viva; y que no estaven per verbalismes ni discursos, be ho coneixé prou l'anarquista quan se sentí salvar l'ánima... Qué paraules, home, qué paraules, si encara allá deuen corre els trossos de pell que li llevaren!

Ara mateix, quan, segons remors publics, han inventat la campanya contra el Congrés próxim pera ofegar a forsa de crits patriotes les protestes que, en el poble, s'inicien y s'escampen contra els seus actes, no haveu vist com en un document públic de protesta contra'l meu article han ratificat d'una manera categórica llur solidaritat absoluta justament ab el senyor Vidal y Ribas, qui dona oficialment a conéixer l'historia «cruenta»? En el número del dijous passat digueren ben clar, que acordaven «reiterar la seva més absoluta y entusiasta adhesió a dit senyor president, en la convicció de que continuará desempenyant son cárreg ab la mateixa inteligencia, zel y perseverancia que ha vingut demostrant fins avui, y en lo referent al Patronat declara: que sentint com a propries les ofenses dirigides a son president, aquesta entitat continuará cumplint els devers que's va imposar al constituirse, d'exercir una acció social y caritativa, no de farsa, sinó certa y tangible, a despit de quantes censures, injuries y insidies puguin propagarla contra ella, estant segura com ho está de que la seva gestió continuará mereixent el sincer aplaudiment de les persones honrades y la gratitut dels seus protegits».

De manera, que si després de dos anys d'haver arrencat la pell a l'anarquista segons declaració oficial del Sr. Vidal y Ribas no sols no han protestat de la veritat del fet en tantes ocasions diverses, sinó que fa cinc dies, abans de les meves revelacions, encara s'hi solidarisaven, declarant que sentien com a propries les suposades ofenses per ell rebudes, es obvi que ni ment el senyor Vidal y Ribas, ni mento jo copiantli l'historia: son ells qui menten.

Peró, com decididament ja'n tinc prou de tanta farsa y es precís per la dignitat de Barcelona y per la meva propria que això termini desseguida, jo que considero la denuncia com un dels actes més criminosos pera una conciencia noble, jo que primer trencaria la pluma abans de caure en tant vil baixesa, davant de la conducta d'aquests homes que, durant dos anys, s'han vantat d'haver escorxat a un revolucionari y que ara en fron del perill llisquen y ho neguen, declaro que si abans de 48 hores no s'ha tancat el «Patronato» y no se m'ha donat una retractació completa, presentaré als tribunals de Justicia una demanda contra ells: si mantenen la nota d'ahir, per calumnia; si no la mantenen, per «lesiones graves inferidas en el ejercicio de la Medicina á un sujeto, abusando de su credulidad ó flaqueza de espíritu».

Hi ha a presiri homes, que, en un moment d'obsecació, han produit lesions menos importants que les comeses a sang freda en l'anarquista per aquests metges y per ells oficialment confesades. Aquells son a l'ombra; aquests campen. La farsa ha durat prou; cal que s'acabi.

Doctor QUERALTO

CAMPANYA PELS PRESOS

Llista setzena d'ingressos, del 12 al 17 d'abril.

	Pessetes
Suma anterior	28,054'52
D'un	3
De l'Agrupació Obrera del Clot, recaudat en un miting	9'45
Dels curtidors de la casa Riera Gozalvo	3'10
Centre Republicá del Poblet, recaudat en un miting	47'75
Societat de Constructors de Carruatges y Ferradors, dues setmanes	10
Societat Colectiva de Construcció y reparació de Carruatges, donatiu	10
Societat de Paletes de San Martí, donatiu	10
Societat Art de Imprimir, suscripció	11'45
Societat Boters de Barcelona, dues setmanes	50
Societat Carreters «La Industria del Grao» de Valencia y la de «Braceros del Grao» de id.	16'20
Societat Unió d'Obrers Metalúrgics, donatiu	15
Societat de Constructors de Carruatges y Ferradors, suscripció	1'15
Recaudat en un miting celebrat en la plassa d'Armes del Parc	378
Total	28'614'22

Nota. — Dels gastos del miting ne donarem compte la setmana propvinent.

Conferencia den Pau Iglesias

Anit en el local «La Espiga» dels obrers forners doná sa anunciada conferencia el «leader» dels socialistes espanyols. L'acte se celebrá en el pati del local, a l'aire lliure y concorrenthi gran nombre de persones.

El senyor Comaposada, de l'Agrupació Socialista, obrí l'acte ab breus paraules. Eren les deu en punt.

Seguidament parlá don Pau Iglesias, qui es saludat ab una ovació a l'aixecarse.

Parla de la conjunció republicana-socialista perqué se li ha donat un alcans y una manifestació equivocada que vol aclarar.

No es qüestió de persones y de partit lo que ha fet la conjunció. Foren les circumstancies que crearen el Govern den Maura, les quals feren que la monarquia siguia vui insitució que no pot viure a Espanya en cap concepte, les que motivaren la conjunció.

La guerra del Riff, mantinguda per l'interés d'alguns capitalistes, fou iniciada a espatlles del país y ha demostrat la desorganisació de l'exércit y l'inepcia de la diplomacia. Aquella guerra motivá les protestes de la classe obrera. En Maura y son Govern atropellaren tot dret pera ofegar la protesta. No cal dir lo que ocorregué aquí ja que tots ho sabeu. Maura enl loc de reconéixer son error y mostrarse prudent, no ho feu. El moviment sigué desvirtuat y d'una manera perversa y malvada presentaren aquell com separatista y criminós. Se fusellá inconscientment a qui com Ferrer no tenien res que veure ab el moviment...

El delegat de l'autoritat (senyor Martorell). — Crido a l'ordre a l'orador pera que no fassi l'apologia de cap atentat anarquista (Grans protestes del públic. Aplaudiments a l'orador, qui, dirigintse a la multitut, diu: Calma, calma. Si jo no perdo la serenitat, no la perdeu tampoc vosaltres).

El senyor Iglesias. — Que digui el delegat perqué'm crida a l'ordre y així podré defensarme.

El delegat. — No puc permetre que's fassi l'apologia de cap fet jutjat pels tribunals de justicia.

El senyor Iglesias. — Estic en mon dret que sostindré en tot terreny y si convé fins per la forsa. (Ovació sorollosa.)

El fusellament de Ferrer, del qui en faig responsable an en Maura, fou un crim (ovació). El fusellament es una taca pera Espanya (aplaudiments). Lo que vingué després ab la persecució, prova que Maura y els que l'apoiaven havien perdut el cap y ab això n'hi ha prou pera jutjarlos.

Tot això feu que'ls socialistes publiquessin un manifest dient que estaven disposats a juntarse ab tots aquells elements que volguessin fer alguna cosa més que protestar, posant per primera condició el restabliment de les garanties y que caigués en Maura. Els republicans l'accepta ren, y en Canalejas, avui Govern, se'n feu seva una part.

Peró com que en Maura tenía apoi desde dalt, se vegé que l'única manera de que en Maura no tornés mai més a esser poder era fer caure la monarquia y implantar la República. Quan un poder posa al poble fora de la llei, hi ha dret d'usar dels modis legals y dels ilegals pera ensorrarlo. (Molt bé.)

En Maura caigué del poder: de quelcom serví, doncs, la conjunció. Peró no n'hi ha prou, perqué'ls homes progressius no podem avenirnos ab el present régim. L'obra que hem de dur a terme té d'esser nacional, ja que a tota la nació ha de beneficiar. No es d'una regió sola aquesta obra. Els mitings, les assamblees, les eleccions, tot té d'esser nacional. Per això en el Comité hi ha elements de tots els partits nacionals.

Els qui surtin diputats per la conjunció han d'anar de dret a fer obra d'oposició verdadera y no obra de personalisme. Si no n'hi ha prou ab son treball al Congrés, a realisarlo a fora (aplaudiments). Al qui no compleixi que se'l tregui per traidor. Al qui compleixi que se li demostri ab agraiment. (Molt bé.)

Quan, deixant les eleccions, entrem en altre terreny, també l'obra ha d'esser nacional. Primer hem de crear opinió y ambient, pera procurar que la sang y les vides perdudes puguin esser profitoses pels qui quedin. Els qui vagin a la presó no han de demanar perdó a la monarquia, perqué desde la presó pot fersе propaganda y'd emostrarse que se's bó pera obres superiors. No s'ha de demostrar esser lluitadors de paper que encara no's veuen a la presó demanen a tothom que influeixi pera sortirne. (Ovació.)

L'acció revolucionaria ha d'esser també, doncs, obra nacional. La forsa pera véncer a l'enemic té de senyalar la resistencia que aquest oposi a desaparéixer.

Se'ns diu que hem cambiat de conducta els socialistes. Peró es que d'ensá d'una pila d'anys ha passat a Espanya cap succés com els de l'any passat? No. Si pacíficament no se'ns deixá protestar y la guerra era empresa a espatlles del país, qui es que's coloca fora de la llei? (Aplaudiments.)

Els qui van exteriorisar la seva protesta per la forsa, cremant convents, no van fer tot lo que haurien pogut fer. Fins els mateixos conservadors trobaren que de convents n'hi havia masses.

La protesta d'Europa, formidable, fou desatesa, fins que davant del fusellament den Ferrer s'imposá. Es que hem de tolerar que aquells fets tornin a repetirse?

Heusaquí doncs que foren circumstancies extraordinaries les que'ns obligaren a la conjunció. Abans ens l'oferien pera anar a l'Ajuntament y a les Corts, peró mai se'ns l'havia ofert pera enderrocar la monarquia. Treballeu, diem als republicans; uniuvos, que'ls socialistes estaran en son lloc contra el régim. Peró ara en aquesta lluita contra la monarquia venen unes eleccions y nosaltres, que com a partit no reneguem de les mateixes, hem d'acceptarles com un nou medi de lluita contra lo que volem enderrocar.

En la conjunció mantenim nostra bandera aixecada. Anem ab els republicans pera atacar a l'Iglesia y enderrocar la monarquia; pero nostre programa persisteix y lluitarem com sempre per l'abolició de classes, la desaparició de l'Iglesia, el cambi de la justicia, el foment de la cultura. (Molt bé.)

Volem la República pera tenir terreny més ampli ont sembrar nostra llevor. Volem que la finalitat de la conjunció se apressi perqué sinó aquesta podria afeblirse per la lluita del capital ab el treball. Peró això als republicans, si ho són de bona fe, no ha de sapiguerlos greu.

Tampoc ens espanta el que'ns acusin de que anem a barrejar les Societats obreres, de sí económiques, en un moviment polític. Peró es que no significa res que els Governs monárquics tinguin casi sempre aquelles Societats clausurades? A elles les hi interessa molt que no hi hagi Governs com el den Maura.

Ho hem fet a la llum del dia: el Govern que prengui les precaucions que vulgui. Nosaltres recomanarem a les Societats socialistes y societaries que aportin a la conjunció totes les seves forses.

La conjunció no ha refusat a ningú. Qui no sigui ab la conjunció será perqué no voldrá. No hi ha forsa petita que tingui de despreciarse. El partit socialista numéricament a Espanya es de forsa petita, peró moralment tripliça la seva forsa numérica. A més el partit socialista té una organisació internacional, la qual d'una manera perfecta está al nostre costat, com se prová aleshores de la persecució maurista. No som tant petits, doncs. Els qui miren malament, que mirin bé, y veuran que no som petits, sinó que tenim qui de fora ens ajuda y ens ajudará.

En el Comité de conjunció hi ha el propósit de treballar incansablement pera enderrocar la monarquia. Treballant desde'l Parlament, desde'l miting, y si s'ha de fer desde'l carrer s'han de fer els sacrificis que calguin.

Jo demano a tots els presents que ajudin els actes de la conjunció. Penseu que'l nostre atrás es degut a la forma monárquica y als mals Governs d'ella. Si som tardans en ferho, no per això tenim de deixar de ferho, fins a sepultar lo que destorba. (Ovació.)

Molts dels presents s'apressuraren a felicitar a l'orador, que parlá una hora justa.

El senyor Comaposada clogué l'acte.

Secció d'Estudis y Propaganda del C. N. R.

La representació proporcional en el sufragi universal

PER

A. ROVIRA Y VIRGILI

DEMÁ PASSAT, DIJOUS, aparéixerá aquest fascicle, el qual serà posat a la venda al preu de pessetes 0'50, fentse un descompte del 20 per 100 a les entitats, corresponsals o particulars que n'adquireixin de 10 exemplars en amunt. Als corresponsals se'ls admetrá el retorn dels exemplars sobrants.

Poden ferse les demandes a la conserseria del C. N. R., Pelai, 42, al secretari de la Secció d'Estudis y Propaganda, y a l'Administració d'EL POBLE CATALÁ.

INFORMACIO DE BARCELONA

CARNET D'AVUI. — A les quatre de la tarda: Sessió de l'Ajuntament. — A les sis: Sessió de l'Academia de Bones Lletres.

EL TEMPS. — El dia d'ahir fou també excelent. Brillá el sol ab forsa y l'ambient serenissim y diáfan doná tó a un dia de veritable primavera.

Boletín Oficial.—El d'ahir publicá:

Reial decret de disolució de Corts y convocatoria a noves eleccions.

Idem aprovant el reglament pera les oposicions a cátedres de Universitats, Instituts, Escoles Normals, d'enginyers industrials, d'arts y industries, de comers y de veterinaria.

Distribució de fondos que acorda l'Ajuntament de Igualada pera atendre les obligacions del mes d'abril.

Relació de contribuients incursos en primer grau d'apremi.

Els «Previsors del Porvenir», Associació mutua nacional d'estalvi pera pensions, domiciliada a Madrid, que compta actualment ab 98,469 inscrits y un capital de 8.959,000 pessetes, obre un concurs de cartells entre'ls artistes espanyols, adjudicantse un premi de mil pessetes y un accéssit de 500, d'acord ab les bases establertes y de les que se'n podran enterar els artistes que desitgin concórrer al certamen, dirigintse al director de l'Associació, Echegaray, 20, Apartat, 336, Madrid, o bé al representant en aquesta capital, carrer de Casanova, 30, principal.

El plas pera l'admisió de treballs acaba el 14 de maig vinent.

—D'usar qualsevol làmpara a usar la Làmpara elèctrica de filament metàlic marca A. E. G., hi ha la mateixa diferencia que de pagar fluid a tenirlo casi regalat. Demaneulos en totes parts. A. E. G. Thomson Houston Ibèrica. — BARCELONA.

Vida corporativa

Durant la última setmana la Caixa de Pensions pera la Vellesa y d'Estalvis ha rebut per imposicions la quantitat de 79,328 pessetes y ha pagat per reintegres d'estalvis y per plassos de pensió 48,409 pessetes, havent obert 61 llibretes noves.

La segona y última conferencia que sobre «Impresions d'un viatge a Grecia» doná el divendres passat don Ramon de Alós y de Dou en el Centre Excursionista resultá interessant com la primera. En ella dit conferenciant aná describint la part del viatge indicat que deixá per explicar en la conferencia anterior, donant compte de tot lo que era digne de notarse de cada una de les poblacions recorregudes, especialment Tebas y Neopatria, tant en importancia social, com en costums, monuments, records históric, etc., etc.; conseguint donar una bona idea de lo que era y es ara aquell país y són sos naturals.

Se projectaren diverses vistes molt esculpides, lo que contribuí més encara a que la triada concorrencia se'n formés més cabal idea. El doctor de Alós fou aplaudit y felicitat com se mereixia.

Don Jaume Mitjans donará en l'Ateneu Enciclopédic Popular (Carme, 30) avui dimars, a dos quars de deu de la nit, una conferencia desenrotllant el tema «Comparación entre el viejo y nuevo procedimiento de obtener la electricidad y definición teórica de la máquina Mitjans».

L'acte es públic.

El próxim dissabte, dia 23, se continuaran en dit Ateneu les conferencies que en pro de la Cultura se venen donant ab tant d'éxit totes les setmanes a cárreg de distingides personalitats.

Els senyors socis de la Societat Económica Barcelonesa d'Amics del País compresos en la llista formada en el primer de janer dele orrent any, inserta en el «Boletín Oficial» de la provincia del dia 8 de dit mes, que per portar tres anys d'antiguetat com a presidents tenen dret a pendre part en el nomenament de compromissaris pera l'elecció de senadors, se serviran concórrer a l'hostatge d'aquesta Societat (carrer de Sant Sever, 5, principal), el vinent dijous, dia 21 de l'actual, a les cinc de la tarda, a fi de procedir conforme a lo disposat en l'article 17 de la Llei electoral del Senat de 8 de febrer de 1877, a la designació de deu compromissaris pera l'elecció del senador per les Económiques de la regió de Barcelona, que deu tenir lloc el dia 22 del vinent maig, en virtut de lo disposat en reial decret del 14 del que som.

Lletres y Arts

Per la prempsa de Madrid sabem que l'orquestra Torkunster de Munich, que dirigeix l'eminent mestre J. Lassalle, ha obtingut grans y caloroses ovacions.

Donat el repertori d'obres escullides que figuren en els programes, no dubtem en assegurar seran altres tants éxits pera dita orquestra y el seu mestre els tres concerts anunciats en nostre teatre de Novetats els dies 26, 27 y 28 del que som.

Aquest vespre la senyoreta Ivona Rettmeyer donará a l'Ateneu Barcelonés un recital de piano, formant el programa composicions de Daquin, Beethoven, Chopin, Schumann, Liszt y Vidiella.

No podent demorar per més temps sa estada a Barcelona l'insigne autor don B. Pérez Galdós, l'empresa del teatre de Novetats anuncia pera el vinent dimecres a la tarda, una gran «matinée» en honor y despedida de l'esmentat autor ab sa darrera obra «Casandra», regint pera dita funció els preus populars.

El diumenge prop-passat, al matí, tingué lloc al teatre Sala Imperi la tercera funció matinal organisada per l'Agrupació Artística «Art Intim», baix la direcció den Xavier de Pigmeo, posantse en escena l'obra en tres actes den Santiago Rusiñol «L'hereu Escampa», en qual execució demostrá una vegada més el seu talent artístic la senyora Maria Guart en el paper de «Caterina», així com la senyoreta Pepeta Persiva en el paper de «Gloria» agradá extraordinariament. Els senyors Capafons, Castells, Luna y Torner feren una creació dels seus respectius papers de Jaume, Jaio, Eloi y Badó. El senyor Ramon Sala en el seu de «Hereu» estigué molt bé, peró en alguns moments no li doná total a forsa d'expressió y l'intensitat dramática, semblava que estava astorat. A més els senyors Balat, Puig y altres arrodoniren el bon conjunt que tingué l'obra, que fou un verdader éxit teatral.

D'Instrucció

Desde'l dia 21 al 30 del corrent mes, abdós inclosos, se recaudaran a la Universitat els drets académics dels alumnes d'ensenyansa oficial matriculats en el present curs.

Se satisfaran en paper de pagues a l'Estat, a raó de deu pessetes per assignatura, exceptuant les especialitats de la Facultat de Medecina, que s'abonaran en metálic, havent d'acompanyar tants timbres móvils de deu céntims com siguin les assignatures.

Oportunament se fixaran en el tauler d'edictes de les Facultats els anuncis senyalant els locals y hores en que tindrá lloc la recaudació.

—Un medicament que supera a les esperanses concebudes pels malalts de l'estòmag y budells, encara que tinguin els seus mals trenta anys d'antiguitat y que s'excedeix en satisfer les promeses, es de un positiu valor curatiu. Reuneix aquestes condicions l'«Elixir Estomacal de Saiz de Carlos».

Del Govern civil

Dissabte va reunirse ab el governador la Junta d'Obres del Port, tractant d'alguns detalls referents a la concessió feta a la companyia «Isleña Marítima» pera que pugui atracar els barcos de costat en el moll.

Avui sortiran cap a Valencia, ab motiu del viatge del rei an aquella capital, 18 agents del cos de vigilancia de Barcelona, al comanament dels inspectors senyors Salagaray y del Monte.

—Gran Exposició y venda de lavabos porcellana, últims models escalfadors, water-closet, banyeres americanes, anglesses, alemanyes y del país, desde 20 durus. No compreu sense visitar l'acreditada casa dels senyors Lacoma Germans, passeig de Sant Joan, 44.

Botlletí del Treball

ELS CAMBRERS

La Societat «La Alianza» de Cambrers celebrará sessió aquest vespre, a les onze, en son local social, Guardia, 12, principal, pera tractar de la següent ordre del dia:

Lectura de l'acta de l'anterior; idem dels estats de comptes pertanyents als mesos de janer, febrer y mars de la Societat y de la Quinta de Salut; moviment de socis del darrer trimestre; assumptes generals y administratius.

Telegrames y telefonemes

MADRID

"LA GACETA,,

Publica:

Anunciant a concurs la cátedra de Dret Municipal comparat, creada per reial ordre de primer del corrent, en el Doctorat de la Facultat de Dret.

Ordenant que's comuniqui als rectors quefes dels districtes universitaris haverse constituit una Associació titulada Societat lliure d'estudis americanistes, que té per objecte divulgar a Espanya el coneixement dels pobles de l'América llatina.

Disposant que se signifiqui a la Junta d'ampliació y investigacions cientifiques, la conveniencia de que atenguin a la idea de l'inter-cambi universitari entre les nacions hispano-americanes y els centres docents espanyols.

Aprovant la transferencia feta per don Zoilo Costart a la Companyia de aigues de Palamós dels drets y obligacions que li varen esser otorgades per reial ordre de 24 de juny de 1907, pera aprofitament de aigues.

ABANS DEL CONSELL

A les cinc s'han reunit els ministres en Consell a la Presidencia.

El ministre d'Hisenda, a l'entrarhi, ha manifestat que avui s'enllestirá el pressupost d'Instrucció pública y comensarla l'exámen dels de Foment y Guerra.

EL DIC DE MAHÓ

S'ha declarat deserta la subasta celebrada pera vendre'l dic surant proprietat de l'Estat, fondejat al port de Mahó.

La nova licitació se fará en igual forma y en les mateixes condicions.

GRANJA AGRÍCOLA A NADOR

Per la Direcció general de Agricultura y en compliment d'una reial ordre, se disposa l'instalació d'una granja agr-col a la Nador, y s'ha encarregat a un enginyer agrónom la redacció del pressupost oportú.

Se li ha ordenat que procedeixi d'acord ab l'autoritat militar.

GUARDERIA RURAL

La Direcció general de Agricultura ha dirigit als Ajuntaments una comunicació pera que envíin els datos necessaris pera el projecte de guarderia rural, per termes municipals, o sigui: superficie total; idem de secá; idem de regadiu; número de veins; número de guardies existents y quantitat que figura en el pressupost municipal pera aquestes atencions.

ACCIDENT MARÍTIM

Cartagena.—Ha entrat de arribada forsosa el vapor pesquer «Tiburón» de la matrícola de Barcelona, que en alta mar se li han averiat les máquines y el va portar el vent contra terra, corrent greu perill.

El remolcador l'ha portat an aquest port. Se dirigia a Tarifa.

FESTA D'AVIACIÓ

A la festa d'aviació organisada per la Associació de la prempsa hi han assistit més de dèu mil persones.

Com que feia molt vent, els aviadors Godart y Stoeckel no volien enlairarse.

El públic comensà a cridar demanant que volessin a tota costa, promoventse un gran aldarull.

Per fi, a les sis de la tarda, Godart intentà un vol.

Ab el seu biplà «Voissin» s'enlairà a dos metres de terra y seguí una petita distancia, perquè'l vent inclinava l'aparell, lo qual feu decidir a l'aviador a tallar el vol.

El públic, poc satisfet, tornà a insistir en que'ls aviadors fessin noves proves.

Aleshores s'alsà Stoeckel a molt petita alsaria caient tot seguit, sense més conseguencies que una averia en el motor.

Assistí a la festa la familia reial.

Els ingressos que ha obtingut l'Associació són sols regulars, puig la major part del públic trencà les tanques que rodejaven l'aerodrom y entrà sense pagar.

CONFERENCIA DE L'ODON DE BUEN

El senyor Odón de Buen ha donat, davant d'un públic molt nombrós, una conferencia tractant de la política d'Espanya a l'Africa.

DECLARACIONS DEN CANALEJAS

El senyor Canalejas, després de despatxar ab el rei, ha visitat els edificis del Consell d'Estat y Tribunal Suprem.

Després s'ha traslladat al seu domicili manifestant que l'edifici destinat al president del Tribunal Suprem reuneix excelents condicions pera instalar allí el seu despatx y que aviat s'hi traslladará.

La idea de construir un edifici nou—ha dit — no m'agrada, perqué soc molt maliciós y no vui que en res se malicii respecte de mí.

Per lo demés, no hi ha res, salvo les protestes dels candidats.

Es una cosa deliciosa. Uns envien a la Majordomia del Palau telegrames dient: «Fassi saber a S. M. que'l president afavoreix als republicans.» Altres me telegrafien que jo tracto de destruir als republicans. El senyor Feliu me diu que he declarat la guerra a mort als carlistes. Els de la dreta solidaria m'acusen de que intento exterminar als seus amics, y els de l'esquerra afirmen que'ls combato pera afavorir a la dreta. De manera, que no sé a qui combato, ni a qui protegeixo, perqué tots se queixen.

Es clar que això són expansions naturals en vigilies de les eleccions.

Jo no nego que s'hagi pogut cometre algun abús; peró així que aquest arriba al meu coneixement ordeno al ministre de la Governació que s'enteri de lo ocorregut y se castiguin les transgressions de la llei.

He vist el miting de Barcelona.

Resulta que'ls elements radicals del Ajuntament preparen ab molt acert, la celebració de grans festes pel maig, y ara diuen que mentres no's posi en llibertat als presos pels successos de juliol que continuen en les presons, les festes no's celebraran.

Ja havien anunciat son viatge a Barcelona moltes persones de distintes localitats, a les quals no sé quins efectes els produirá la resolució dels regidors perque no's comprén que s'invití a unes festes y després se digui que aquestes no se celebraran si continuen en la presó els presos de juliol; además, quan jo me preocupo y veig qué puc efr pels presos que's troben a la presó, no'm sembla molt oportú aquest acord, que es una imposició.

Me sembla que les manifestacions fetes pels regidors han sigut una irreflexió o un acalorament.

Després ha sigut interrogat per la concessió d'un crédit de 50 milions de pessetes, dels quals se'n destinarien 10 a Ceuta, de que parla un periódic.

El president ha contestat.—Allí passa una cosa: tant els conservadors com els senyor Moret han anat passant el temps per medi de transferencies, pera no apelar a crédits extraordinaris. Nosaltres esperem passar sense aquestis crédits fins que s'hauran de satisfer gastos, y es natural que's destinin algunes quantitats a Ceuta y Melilla.

Els periódics censuren, justament, al Govern, per lo mal instalades que estan allí les forses. Cal atendre an aquest extrem.

Y al subratllar això dels 10 milions pera Ceuta, tinc de fer una afirmació.

Me diu el governador militar de Ceuta que creu saber de qui procedeixen aquests informacions tan tendencioses. Jo també me proposo descubrirho això y de quins fins borsátils se tracta.

Es clar que les meves suposicions no arriben als que recullen de bona fe aquestes informacions.

Quan s'esbrini tot, castigaré com se mereixen els que laboren contra'ls interessos d'Espanya.

Jo no calumnio a ningú; respecto a tothom; peró aquestes campanyes antipatriótiques son intolerables, y més quan es probable que tinguin per causa mides adoptades pel general Aldabe sobre determinades immoralitats.

Ha negat el president que's pensi en enviar forses a Ceuta, quan se tracta de repatriar les de Melilla.

—¿Será la divisió reforsada la primera que's repatriará? — ha preguntat un periodista.

— No ho sé. Tornaran d'onze a dotze mil homes.

El general Marina té de preparar el viatge, perqué té de designar els generals que hi hagin de tornar, ja que tenim el propósit de deixar allí les plantilles indispensables de quefes.

EL COMERS AB EL MARROC

Melilla. — Ha tornat el delegat general dels Centres Hispano Marroquins, de la seva visita a Nador, Mar Chica y Seluan.

Considera aquests punts importantissims pera el comers y creu que deuen durse tot seguit a la práctica els acords dels Congressos africanistes de Madrid, Saragossa y Valencia.

LA VAGA DEL FERROL

El Ferrol. — Els vaguistes han acordat persistir en la seva actitut mentres l'empresa Jakson no'ls concedeixi el ral d'aument que demanen.

Se sab que'l dia 26 marxará tot el personal anglés que treballá en les obres hidráuliques per dedicarse a altres feines que té contractades la mateixa empresa.

ELS CARLINS

Entre'ls carlins regna descontent per la forma com s'ha procedit a la confecció de l'encasellat del partit.

Se desitjava la renovació del personal y en aquest sentit se donaren instruccions al senyor Mella; però als organismes directius de Madrid no han sabut o no han volgut interpretarles.

ELS NACIONALISTES GALLECS

Els nacionalistes gallecs se proposen, després de la campanya electoral, iniciar una suscripció pera pagar els gastos de la campanya d'acció política que pensen fer y de la qual se'n prometen molt bons resultats.

ELS RADICALS Y ELS REPUBLICANS

Segueixen aumentant les aspreses entre els radicals que acapdilla en Lerroux y altres republicans.

CONSELL DE MINISTRES

El Consell de ministres s'acabà a les set de la tarda.

Al sortir el general Aznar se dirigí al Palau pera despatxar ab don Alfons.

Els ministres digueren que s'havien ocupat del pressupost d'Instrucció pública, parlant especialment de la segona ensenyansa y d'un projecte d'internat oficial.

S'aprovaren diversos expedients.

Se tractà d'alguns assumptes relacionats ab les festes de l'Argentina.

Negaren que haguessin parlat de eleccions.

ELS VOLUNTARIS CATALANS

El senyor Canalejas ha rebut als voluntaris catalans de la guerra d'Africa els quals li han ensenyat els plànols del monument commemoratiu de dita guerra que està projectat aixecar a Barcelona.

EN SOL Y ORTEGA A GRANADA

Granada.—Han arribat els senyors Sol y Ortega y Leonard Ortega y altres republicans.

En moltes estacions del trajecte foren saludats per nombroses comissions.

A l'arribar a l'estació de Granada el senyor Sol fou ovacionat.

Ell y els seus acompanyants prengueren seient en un cotxe que fou seguit per una nombrosa gernació.

A l'arribar a l'hotel ont s'hostatjará el senyor Sol y Ortega, sortí al balcó donant les gracies y excusantse de fer un discurs.

Digué que venia a buscar una acta y assegura que se l'enduria.

EL NOU QUEFE DE L'ESQUADRA

El nou quefe de la esquadra senyor Puente anarbolará la seva insignia en el «Numancia» fins que s'acabin les reparacions en el «Princesa de Asturias».

Després se traslladará a Melilla a posarse a les ordres del general Marina.

CAP A MELILLA

El dimecres marxaran cap a Málaga y d'allí aniran a Melilla els moros amics d'Espanya que han estat aquests dies a Madrid.

EL GENERAL MARINA

El dissabte sortirá de Madrid cap a Melilla el general Marina.

LA VAGA DE GIJÓN

Gijón. — S'ha agravat molt el conflicte obrer.

Els vaguistes passen de dos mil.

Ha dimitit l'arcalde.

Funda la seva dimissió en no estar conforme ab l'acord pres en la sessió privada referent a l'allotjament de les forses per compte del Municipi.

EXTRANGER

MR. ROOSEVELT

Budapest.—Ha arribat M. Roosevelt, essent aclamat per la multitut.

REVISIÓ DELS TRACTATS

Bruselas.—«El Petit Bleu» diu que'l ministre de negocis extrangers ha entaulat negociacions ab Espanya pera la revisió dels tractats sobre les indemnisacions consulars.

ACCIDENT D'AEROSTACIÓ

Eschxege.—Prop de Reichensa ha estat trobada la tela d'un globu que sortí ahir de Bitterple.

El globu fou tocat per un llamp y les quatre persones que anaven en aquell moriren.

MANIOBRES NAVALS

Londres.—S'ha ultimat el plan de les maniobres navals d'aquest any.

Hi pendran part cent vaixells.

Demá sortirá cap a Douvres una divisió de vuit «Dreagnouhts», desde ont se dirigiran cap al mar del Nord a ajuntarse ab l'esquadra de l'Atlántic.

Les maniobres acabaran ab un gran simulacre de combat.

ACCIDENT AERI

Berlín.—Telegrafien d'Hildesbein que'l globu esféric militar «Princesa Victoria» que havia sortit abans d'ahir de Saarbruck portant a la barqueta al tinent Klein y a l'arquitecte Mullerkout fou vist ahir a la nit prop de Sochle a poca distancia de terra.

No hi havia ningú a la barqueta.

Uns obrers poderen subjectar l'aerostot y trobaren en aquella alguns aparells y els vestits dels aeronautes.

Per un registrador se pogué comprovar que'l globu havia estat a una alsaria de 6,000 metres.

L'aigua que hi havia en unes ampolles estava gelada.

Per un paper que's trobá en la barqueta se poderen trobar als aeronautes.

Aquests havien estat llensats del globu per un bofarut quan passaven a la vora d'un turó.

No havien sofert cap dany

CENTRE NACIONALISTA REPUBLICÀ

Pelai, 42

RECTIFICACIÓ DEL CENS

Tots els majors de 25 anys, que'n portin més de dos de residencia en aquesta ciutat y no estiguin en les llistes electorals, poden demanar la seva inclusió en el Cens, passant per les Oficines d'aquest Centre, tots els dies feiners de dèu a una, de quatre a set y de nou a onze de la nit.

DELEGACIONS

DISTRICTE I

Centre Republicà Federalista

Mer (xanfrá a Sant Joan)

Tots els dies de dues a quatre de la tarda y de vuit a onze de la nit.

DISTRICTE II

C. N. R. del districte II

Baix de Sant Pere, 38, principal

De nou a onze, nit.

DISTRICTE III

C. N. R. del districte III

Sant Simplici, 6, segon

Tots els dies de dèu a dotze nit.

DISTRICTE IV

C. N. R. del districte IV

Diputació, 333, baixos

De dotze a una matí, de tres a vuit tard ay de dèu a onze nit.

DISTRICTE VI

C. N. R. "Fivaller"

Concell de Cent, 264, baixos.

De quatre a vuit tarde y de nou a dotze nit.

DISTRICTE VII

Associació N. R. "Sang Nova"

Creu Coberta, 104.

De nou a dotze de la nit.

Foment Republicà Català de Sans

Passatge Cros, 5.

De nou a onze del matí, de tres a cinc de la tarda y de dos quarts de set a les vuit de la nit.

C. N. R. del Districte VII

Manso, 24.

Tots els dies de quatre a sis tarda y de vuit a dotze de la nit.

DISTRICTE VIII

C. N. R. de Gracia

Llibertat, 2 y 4.

Tots els dies desde les tres de la tarda a les dotze de la nit.

Ateneu Catalanista de Gracia

Salmeron (Major), 27 y 29, primer.

Tots els dies tarda y nit.

Centre Republicà Autonomista Gracienc

Santa Teresa, 6 y Bonavista, 4.

Dies feiners: de sis de la tarda a les dèu de la nit.
Dies festius: de onze a una del mitgdia; de tres a vuit tarda y de dèu a dotze nit.

C. N. R. de Sant Gervasi

Mariano Cubí (Sant Sebastià), 160.

Tots els dies de nou del matí a dèu de la nit.

DISTRICTE IX

Avens N. R. de Sant Andreu

Doctor Sampons (abans Sant Pere), 90.

Tots els dies de vuit a dèu de la nit.

DISTRICTE X *(Sant Martí)*

C. N. R. de Sant Martí

Pere IV, 258

Tots els dies tarda y nit.

Centre Autonomista Republicà del Districte X

Valencia, 575, primer, segona

Tots els dies de vuit a dèu nit.

S. Democràtica Federalista "La Internacional"

Ter, 1, y Montanya, 7 (Clot)

Dies feiners: de vuit a dèu de la nit.
Festius; de tres a dèu nit.

ESPECTACLES

TEATRE PRINCIPAL.—Exit sense precedents de la Tribu - Alarb; 85 persones, 85; luxe, riqueza, presentació típica mai vista, tot Barcelona els veurà acudint avui, darrer dia per tenir que embarcarse demà, pera l'Exposició de Buenos Aires, en el vapor «Barcelona». Pendran part en totes les seccions ademès l'empresa ha contractat el célebre Trio Delmonte, la sens rival mora Rosallie. Cantarà noves cansons típicas del país, en obsequi al públic de Barcelona. ¡¡¡¡ Programa mónstre !!!! Seccions dobles a les quatre, sis, a dos quarts de dèu y onze. Comiat ¡¡¡¡ Adèu a Barcelona !!!!

GRAN TEATRE DEL LICEU. — Avui, dimars, primer torn: darrera representació de «Sigfrido». A dos quarts de nou. — Dijous, darrera de «Il Crepuscolo degli Dei».

TEATRE CATALÀ ROMEA. — Avui, benefici de Gotarredona: «Lo lliri d'aigua», concert Adelina Serra y «Fontalegria».—Demà, primera de beneficencia Escolar: «Matrimoni felís» y «Sainet trist». — Dijous, tarda, extraordinaria del «Sainet trist».

TEATRE TÍVOLI.—Avui, dimars, de sis a dos quarts de vuit, colossal vermouth: primer, Cinematògraf; segon, la revista en un acte y dèu quadros, «Hip! Hip!», ab escenes noves; tercer, Pelícoles.—Butaques de franc: entrada: 25 céntims.—Nit, a les nou: primer, «Que inocencia»; segon, «Hip! Hip! Barcelona ó atracción de forasteros»; tercer, el viatge en dos actes y dèu quadros, «Ohé! Ohé! Miss Flory ó el rey de la Gutapercha» de gran espectacle y de reconegut èxit.—Preferencia ab entrada: 2 pessetes; de platea: 1'50; entrada general: 50 céntims. — Demà, dimecres, debut de la gentil tiple María L. Garcia. — Dijous, estrena: «El club de las solteras».

TEATRE DE NOVETATS.—Companyia del Teatre Espanyol de Madrid, Carme Cobeña. Director artístic: don Frederic Oliver. — Avui, dimars, a les nou nit: quarta representació del drama de l'insigne PÉREZ GALDOS, CASANDRA; ab assistencia del mateix. Preus populars.— Demà, dimecres, tarda: GRAN MATINÉE, en honor y comiat de l'insigne GALDÓS: «Casandra». Nit: «Casandra». Preus populars.— Se despatxa a comptaduria.

TEATRE NOVETATS. — Tres únics concerts tres; la célebre orquestra composta de 80 professors Toukünstler de Münich, baix l'inteligent direcció de l'eminent MESTRE J. LASSALLE, donarà tres únics concerts, els dies: 26, 27 y 28 dels corrents. — Continua obert l'abonament a comptaduria.

TEATRE GRANVÍA. Grans funcions a preus económics.— Avui, dimars, tarda, a les cinc, gran matinèe: l'opereta en tres actes «El encanto de un vals». Butaca ab entrada: 1'10; entrada general: 25 céntims. Nit, a dos quarts de dèu: l'opereta en tres actes d'éxit colossal

La divorciada

Preus económics: Butaques ab entrada: 1'65; entrada general: 55 céntims.—El dijous, matinèe de moda.—Pròximament debut del notable tenor Rafel Gil.

TEATRE SALA IMPERI. —Avui, dimars, tarda, de dos quarts de cinc a set: primer, la comedia en dos actes, «Los malhechores del bien segon, Chavalier Dorwan. A les set, secció Bianca Stella: primer, «La herencia del tio»; segon, Bianca Stella, visions musicals.—Nit, de dos quarts de dèu, a dos quarts de dotze: primer, la comedia en dos actes, «Matrimonio civil»; segon, Chevalier Dorwan.— A dos quarts de dotze, secció Bianca Stella. primer, «Hija única»; segon, Bianca Stella: «Danza Macabre» del mestre Saint Saenz.

TEATRE NOU.— Avui, dimars, un quart de cinc tarda: primer, «El marit de la difunta» segon, el *vaudeville* de gran èxit

Coralina & C.ª
MODES
Hores de despatx de 5 a 7 tarda
TEATRE NOU

per la senyora Brieva. — Nit, a un quart de dèu: primer, «El marit de la difunta»; segon, el *vaudeville* d'èxit creixent

CORALINA & C.ª
MODES
HORES DE DESPATX: DE 10 A 1 NIT
TEATRE NOU

per la senyora Plà. — Divendres, estrena de «Porteu res de de pago...?» famós *vaudeville* de Hennequin y Veber.

TEATRE SORIANO

AVUI, DIMARS, 19 D'ABRIL
A dos quarts de quatre, secció senzilla
EL CUÑAO DE ROSA.
per *Juanito Martinez*
A les cinc, secció doble
LOS GUAPOS.
per Juanito Martínez
SAN JUAN DE LUZ.
NIT, A LES NOU
SI ME DEJASEN HABLAR.
EL CUÑAO DE ROSA.

LA CORTE DE FARAON

NOTA: Dijous, gran matinèe; repretantse

LA CORTE DE FARAON

GRAN FRONTÓ COMTAL. — Tots els dies grans partits per renomenats pilotaris. — Entrada: 1'25 pessetes.

Cinematògrafs

METROPOLITAN CINMEWAY. — (Corts 605). Tots els dies hermosos viatges en ferrocarril y grans passeigs en tramvia. Sorprenent viatge ab un interessant topada de trens y altres diferents y instructius.

GRAN CINE BOHEMIA.—Avui, grandiòs programa en el que hi figuren 4 pelícoles d'estrena Seccions desde dos quarts de quatre de la tarda Tots els dies programa diferent.

Concerts

Palau de la Música Catalana

Diumenge vinent a les cinc de la tarda, CONCERT A TRES PIANOS

NET - GIBERT - FERRER

Obres de BACH, SCHUMANN, DEBUSSI, SAINT-SAENS y MOZART. — Localitats: Dotesio, 1 y 3 portal de l'Angel y Maristany, plassa de Catalunya. El dia del concert a taquilla.

GRAN CAFE-RESTAURANT DE NOVETATS. — Tots els dies grans concerts.

DIVERSIONS PARTICULARS

MUNDIAL PALACE—Concerts tots els dies Coberts desde pessetes, 3'50. Els divendres, boulabaise. Dissabte, menú corrent y vegetaria.

Botlletí comercial

18 de abril de 1910

Moviment de Borsa

BORSA DE BARCELONA

COTISACIÓ OFICIAL

	Operacions	Diner	Paper
Londres 90 dies	00'00	26'41	00'00
Londres xec	00'00	00'00	26'95
Paris xec	6'75	00'00	6'70
Madrid y plasses bancables a 8 dies vista	0'30	0'00	0'00
Fondos públics			
Deute Interior 4 0[0 fi de mes	87'50	87'525	87'55
Deute Interior 4 0[0 fi pròxim	00'00	00'00	00'00
Deute nterior. comp. S. A 4 0[0	87'90	00'00	00'00
Deute Inter. comp. S. B 4 0[0	87'60	00'00	00'00
Deute Inter. comp S. C 4 0[0	87'75	00'00	00'00
Deute Inter. comp. S. D 4 0[0	87'45	00'00	00'00
Deute Inter. comp. S. E 4 0[0	00'00	00'00	00'00
Deute Inter. comp. S. F 4 0[0	00'00	00'00	00'00
Deute In. comp. S. G y H 4 0[0	87'85	00'00	00'00
Deute Inter. en diferts. S. 4 0[0	00'00	00'00	00'00
Deute Amortizable c. S. A	95'50	000'00	000'00
Deute Amortizable c. S. B	00'00	000'00	000'00
Deute Amortizable c. S. C	00'00	000'00	000'00
Deute Amortizable c. S. D	00'00	000'00	000'00
Deute Amortizable c. S. E	00'00	000'00	000'00
Empréstit municipal. 1 1[2 0[0	00'00	00'00	00'00
Empréstit munic 1.er maig de 1903 y mars 1904, 1909 4 1[2	00'00	00'00	00'00
Empréstit m. 190 —S. A, B y C	96'65	96'50	96'75
Empréstit. 1907—S. D	00'00	96'50	96'75
Emprés. Munic. Bonos Ref.	94'75	94'65	94'85
Obligacions comptat			
F. C. Nord Villalba a S.	93'00	97'85	98'15
F. C. Osca a Fransa y altres línies (4 per 100)	95'70	97'40	97'60
F. C. y Mines Sant Joan	84'50	84'25	84'50
Tarragona a B. y F.	60'50	60'25	60'50
Madrid a Saragossa y a A.	00'00	105'65	105'85
M. a S. Serie B. núms. 1 al 150.000	103'50	103'25	103'50
M. a S. Serie C. núms 1 al 150.000	98'85	98'75	99'00
Madrid B., Reus a Roda	58'65	58'50	58'75
Almansa a V. y T. adheridas.	82'25	82'25	82'50
Medina a Z.ª y Ore. a Vigo	48'50	48'25	48'75
» » prior. s. G. y H.	79'80	79'50	80'00
Mad. a Càc. Port. y O. d'Esp.	000'00	104'50	105'00
Id. id. id. id. 3.ª S.	00'00	96'25	96'75
Vasco-Asturiana	000'00	107'50	108'50
Olot a Gerona	00'00	94'50	95'00
Companyía General Tramv.	00'00	97'00	97'50
Companyía Barcel. Electrici.	00'00	104'50	105'00
Companyía Barcel. Electrici.	00'00	95'25	95'50
Companyía Transatlàntica	100'50	00'00	00'00
Canal d'Urgell	00'00	81'00	81'50
Comp. Gener. Tabac. Filipin.	101'15	101'00	101'50
General sucrera d'Espanya	00'00	87'75	88'00
Port de Barcelona emp. 1908.	106'75	000'00	000'00
Accions fi de mes			
Banc Hispà Colonial	172'10	171'50	172'10
Catalana General de Crèdit	00'00	000'00	000'00
F. C. Medina a Z. O. V.	20'25	20'30	20'35
F. C. N. d'Espanya	87'35	87'20	87'25
Id. Madrid, Saragossa a Alacant	97'75	97'70	97'85

BORSÍ DEL MATÍ

Informació de la casa Fills de F. Mas Sardà. Rambla del Mitg, 20.

	Obra	Tanca
Interior fi mes	87'47	87'52
Alacants »	97'80	97'85
Nords »	87'20	87'20
Orenses »	—	00'00

BORSÍ DE LA TARDA

Informació de la casa Fills de F. Mas Sardà, Rambla del Mitg, 20.

Interior fi de mes	87'51	87'50
Alacants id.	97'65	97'70
Nords id.	87'20	87'15
Orenses id.	00'00	20'20
Colonials »	—	00'00

CAMBI DE MONEDES

Informació de la casa Fills de F. Mas Sardà, Rambla del Mitg 20.

Alfons	6'20	per 100
Isabel	9'20	id.
Unses	6'20	id.
Or de 4 duros	5'70	id.
Or de 2 y 1 duro	4'20	id.
Dollars	9'20	id.
Lliures esterlines	26'70	id.
Francs	6'30	id.
Marcs	130'00	id.

Plassa de Barcelona

COTONS

Informació del "Centro Algodonero de Barcelona.

Liverpool 18 abril

	Anterior Tune	Anterior Obre	Avui Obre	Avui Tanca
Disponible	7'83	0'00	7'97	0'00
Abril-Maig	7'67	0'00	0'00	7'65
Maig-Juny	7'64	7'65	7'67	7'62
Iuny-Juliol	7'59	0'00	0'00	7'57
Juliol-Agost	7'54	7'56	7'57	7'52
Agost-Setembre	7'26	0'00	0'00	7'23
Setembre-Octubre	6'84	7'28	0'00	6'80
Octubre-Novembre	6'64	6'65	6'65	6'59
Novembre-Desembre	6'57	0'00	0'00	6'52
Desembre-Janer	6'55	0'00	00'0	6'49
Janer-Febrer	6'53	0'00	0'00	6'48
Febrer-Mars	6'53	0'00	0'00	6'48
Mars-Abril	6'52	0'00	0'00	6'47

Alexandria 18 abril

	Obra Anterior	Obra Avui
Maig	28 1[2	28 1[16
Novbre	22 3[4	22 9[16

New York 18 abril

	Anterior Tanca	Anterior Obre	Avui Tanca
Disp.	14'25	00'00	00'00
Abril	14'94	00'00	00'00
Maig	14'84	14'81	14 83
Juliol	14'87	14'57	14'57
Agost	13'87	13'87	00'00
Set.	12'95	00'00	00'00
Obre	12'45	12'43	12'42
Des.	12'30	00'00	00'00

New Orleans 18 abril

	Anterior Tanca	Anterior Obre	Avui Tanca	Avui Obre
Disponible	14 9[16		00'00	
Abril	14'43		00'00	
Maig	14'51		14'46	
Juliol	14'57		14'51	
Agost	13'89		00'00	
Setembre	12'90		00'00	
Octubre	12'46		00'00	
Desembre	12'37		00'00	

Arribades als ports dels Estats Units.— 16,000 bales, contra 15,000 al mateix dia de l'any anterior.

CAFÈS Y SUCRES

Informació de la casa E Galssert. Princesa 61

El Havre 18 abril

Café (good average)	Obra	Tanca
Maig	46'25	46'00
Juliol	46'25	46'25
Setembre	46'00	46'00
Debre	45'75	45'75
Calma		

Nova York 18 abril

Café (Tipa núm. 7)	Obra	Tanca
Maig	—	0'00
Juliol	—	0'00
Setembre	—	0'00
Deb. a		0'00
Calma.		

Hamburgo 18 abril

Sucre (Base 88 per 100)	Obra	Tanca
Abril	14'10	00'00
Maig	14'12	00'00
Agost	14'12	00'00
Ocbre-Dbre	11'45	00'00
Sostingut		

París 18 abril

Sucre (núm. 3)	Obra	Tanca
Abril	41'50	00'00
4 Maig	41'00	00'00
Juliol-agost	41'20	00'00
Setbre.	00'00	00'00
4 Ocbre	38'75	00'00

Londres 18 abril

Sucre (Base 88 per 100)	Obra	Tanca
Agost	14 1[2	14 1[2
Oct. Dbr.	11'5 3[4	11'5 1[2
Calma		

Preus corrents dels cotons en rama, donats per la Junta Sindical del Colegi de Corredors Reials de Comers, d'aquesta Plassa, en pessetes els 100 kilos, neta valor al comptat.

Procedencies	Middling fair	Fully good midd.	Good Middling
—	—	—	—
New-Orleans-			
Texas	222'0 a 222'0	215'0 a 216'0	212'0 a 213 0
Altres ports	216'0 a 218'0	213'0 a 214'0	210'0 a 212'0

OLIS D'OLIVA

Informació de la casa J. Rejàs.

Dia 15 de abril

Andalús nou, nou a 110'00 pessetes; Andalús vell a 115'00; Tortosa, de 121'00 a 128'00 Baix Aragó de 139'00 a 147'00.
Preus per duros els 100 kilos fora consumo.
Arribades pels molls y estacions el dia d'ahir.
Estació del Bogatell, 4,000 kilos.
Estació de Vilanova, 0,000 kilos
Estació del Nord, 0.000 kilos.

OLIS REFINATS

Encaixes de 6 cantis de 4 litros:
Regás Extraverga, a 8'00 pessetes cada llauna.
Regàssuperfi, a 7'00 id. id. id.
La Trompeta, a 6'00 id. id. id.

TURTÓS

Informació de la casa Tomàs y Josep Oruella.

Turtó de coco 17 1[2 a 18 1[2; turtó de llinosa de 23'00 a 24'00; turtó de sèsam de 18'00 a 19'00 turtó de cacauet de 18'00 a 19'00.

METALLS

Informació de la casa Thomas Morrisson and C. Plassa Palau, 16. Bilbao y Huelva

Londres 15 abril

		Lliu.	Schel.	Pen.
Coure	Standard	57	13	9
»	Id. 3 mesos.	58	13	9
»	Best Selected	63	5	—
Estany	G. M.	150	—	—
»	Id. 3 mesos	151	15	—
»	Anglès	148	10	—
Plom	Espanyol	12	13	9
Ferro	Escocès	—	57	1
»	Middlesbro	—	51	1
»	Hematitas	—	67	1
Accions	Riu Tinto	76	5	1
»	Tharsis	6	5	1
Exterior	Espanyol	—	95	1
Plata		—	34	5/8
Cambi a 3 mesos		—	—	—

Informació marítima

Moviment del Port del dia 18 d'abril

EMBARCACIONS ENTRADES

De Gandia, vapor espanyol «Federico», de 420 tonelades, capità Pérez, ab càrrega general, 20 tripulants y 53 passatgers pera aquest port.

De Sant Feliu, b. goleta espanyol «Alijos», de 92 tonelades, capità Ruiz, ab sal y 7 tripulants.

De Roses y Sant Feliu, vapor espanyol «Nuevo Ampurdanés», de 412 tonelades, capità Gelpí, ab càrrega general y 15 tripulants.

De Cullera y Valencia, vapor espanyol «Vicente Sanz», de 454 tonelades, capità Cano, ab càrrega general, 20 tripulants y 26 passatgers pera aquest port.

De Newcastle, vapor espanyol «Velázquez», de 754 tonelades, capità Freixas, ab carbó y 25 tripulants.

De Bilbao y Valencia, vapor espanyol «Cabo Cullera», de 1,505 tonelades, capità Ibargaray, ab càrrega general, 26 tripulants y 1 passatger pera aquest port.

De Galveston y Nortfolt, vapor italià «Italia», de 4,122 tonelades, capità Barratta, ab cotó y 41 tripulants.

De Marsella, vapor espanyol «Cabo Nao», de 997 tonelades, capità Beitia, ab càrrega general, 26 tripulants y 12 passatgers pera aquest port.

De Nova York y Lisboa, vapor anglès «Matteawan», de 8,127 tonelades, capità Simpson, ab càrrega general y 26 tripulants.

De Melilla y Màlaga, vapor espanyol «Villarreal, de 723 tonelades, capità Tonda, ab càrrega general, 31 tripulants y 21 passatgers pera aquest port.

EMBARCACIONS DESPATXADES

Pera Marsella, vapor norueg «Sicilia», de 722 tonelades, capità Tomncek, ab càrrega general y 18 tripulants; consignatari, Talamer.

Pera Berdiacerk, vapor italià «Rosalba», de 1,137 tonelades, capità Garrolo, ab lastre y 19 tripulants; consignatari, Condeminas.

Pera Melilla, vapor espanyol «Canalejas», de 554 tonelades, capità Grau, ab càrrega general y 23 tripulants; consignatari, Selma.

Pera Valencia, vapor espanyol «Vicente Sanz», de 555 tonelades, capità Camo, ab càrrega general y 19 tripulants; consignatari, Selma.

Pera Marsella, vapor espanyol «Cabo San Vicente», de 1,107 tonelades, capità Astorquia», ab càrrega general y 25 tripulants; consignatari, Català.

Pera Tarragona, vapor espanyol «Paulina», de 1,235 tonelades, capità Anesagasti, ab càrrega general y 27 tripulants; consignatari, Mamoreer.

Pera Ibissa, pailebot espanyol «Antonio Palau», de 43 tonelades, capità Ferrer, ab càrrega general y 5 tripulants; consignatari, Robirosa.

Pera Palma, vapor espanyol «Balear», de 679 tonelades, capità Estarellas, ab càrrega general y 35 tripulants; consignatari, Robirosa.

Pera Alacant, llagud espanyol «Joven Filomena», de 29 tonelades, capità Rams, ab càrrega general y 5 tripulants; consignatari, Masigeos.

Ahir a la nit, entre dèu y dotze, era esperat el correu italià «Re Victorio», en el qual diuen que hi ve el senyor President de la República Argentina.

Imprempta y estereotipia, Fortuny, 2, ter.

Descobriment sensacional

CURACIÓ DE LES MALALTIES DE LA PELL
Y TAMBÉ DE LES LLAGUES DE LES CAMES

La pell - Mals de les cames

ABANS DE LA CURACIÓ

DESPRÉS DE 15 DIES DE TRACTAMENT

Havem senyalat als lectors d'aquest periòdic el descobriment sensacional del senyor RICHELET, apotecari y químic a Sedàn (Fransa), en lo que toca a les malalties de la pell Heusaquí la llista d'aquestes malalties que han estat curades després d'alguns dies per aquest tractament meravellós.

Eczema, brians, impetigos, acnes, sarpullidos, prurigos, rojors, sarpullidos tarináceos, sycosis de la barba, *picors, varices, llagues varicoses y eczemes varicoses de les cames; malalties sifilítiques.*

Aquest meravellós tractament exerceix sa acció tant sobre'l lloc ont se localisa'l mal, com sobre la sang, que després d'alguns dies, se troba transformada y purificada.

Tots els assaigs han tingut bon èxit, y no ha sobrevingut jamai una recaiguda després de la curació.

El preu del tractament és proporcionat a totes les condicions de la fortuna. (Hi ha també un tractament pera nois de tres fins a setze anys.)

El senyor RICHELET acaba d'instalar dipòsits a totes les farmacies y drogueries d'Espanya.

Un follet, en llengua castellana, tractant de les malalties de la pell serà enviat gratuitament pels dipositaris a totes les persones que'l demanin.

Pera obtenir també gratuitament aquest follet n'hi ha prou ab dirigirse

AL SR. L. RICHELET, 13, RUE GAMBETTA, SEDAN (FRANSA)

BARCELONA.—SENYORS VICENS FERRER y C.ª, Comers, 60; farmacia y drogueria y la seva sucursal.—SENYORS FILLS DE J. VIDAL Y RIBAS, Moncada, 21; farmacia y drogueria y les seves sucursals.—DOCTOR ANDREU, Rambla de Catalunya, 66, farmacia. — SENYORS URIACH Y C.ª, Moncada, 20, drogueria; SENYORS RIUDOR Y PARÉS, Porta de l'Angel, 14, drogueria.—D. JOSEP SEGALÁ ESTALELLA, Rambla de les Flors, 4, farmacia, (Centre d'específics) —D. VILADOT, farmaceutia.—D. ANTONI SERRA, farmaceutia.

BODES Y BATEIGS

Gran assortit y varietat de capses y bossetes a preus económics. Venda a l'engrós y menuda.—FÁBRICA Y DESPATX: 38, SANT PAU, 38

"Almacenes Devolutivos"

Carrer de Salmerón, número 13, al final del passeig de Gracia

Llista dels compradors als que s'ha enviat avís per correu pera que's presentin al cobro de sos resguarts

Carme Lladó, Verdi, 20, tenda; pessetes 15.
Josepa López, Diagonal, 482, segon, primera; 51 pessetes.
Pilar López, Diagonal, 482, segon, primera; pessetes 199,
Josep M.ª Romagosa, Ausies March, 55, tenda; pessetes 32'40
Bàrbara Casanovas, plassa Tetuan, 2, tercer, 2.ª Ptes. 24'70.
Francisco Roca, Boqueria; 11, entresol; pessetes 40.
Arseni Papell, Bretón de los Herreros, 21, tercer. Ptes. 50'30.
Felicia Farres, Boqueria, 11, porteria; pessetes 132.
Concepció Eseverri, Montmany, 21, tercer 2.ª Ptes. 21'20.
Benet Rivas, passeig de Gracia, 128, tenda; pessetes 24.
Remei Forment, Lauria, 41; segon, segona; pessetes 38.
Josep Duran, Balmes, 102, segon, primera; pessetes 17'55.
Gertrudis Balsells, Portaferrissa, 26, quart; pessetes 147'90.
Francisco Roca, Boqueria, 11, entresol; pessetes 54.
Eularia Ravella, Casp, 57 bis, tercer; pessetes 78'75.
Francisca Ninot, passeig de Gracia, 56, baixos, pessetes 120.
Antoni Masferrer, Arcs, 3, tenda; pessetes 75'10.
Balbina Roca, Tordera, 32, principal, segona; pessetes 11.
Josep León Gonzalvo, Montaner, 11, quart, 2.ª; Ptes. 52'50.
Matilde Ferrer, Verdi, 12, primer, primera; pessetes 14'60.
Pilar López, Diagonal, 482, segon, primera; pessetes 21.
Salvador Jordana, Verdi, 20, tenda; pessetes 88.
Teresa, Vda. Negre. Salmerón, 134, segon, 1.ª; pessetes 104.
Sebastià Garriga, passeig de Gracia, 4, segon, 1.ª Ptes. 197.
Josepa Font, plassa de les Olles, 4, tercer; pessetes 128.
María Figueres, rambla Prat; 21, primer; pessetes 187'50.
María Miralles, Mozart, 8, primer, primera; pessetes 30.
Antonia Escuté, rambla Catalunya, 125, quint; pessetes 87'75.
Arseni Papell, Bretón de los Herreros, 30. primer. Ptes. 16.
Rosa Climent, Lanuza, 31, torra; pessetes 64'20.
Josep M.ª Romagosa, Ausies March, 55, baixos; ptes. 22'50.
Marian Busquets, Viladomat, 147; pessetes 199'50.
Teresa, Vda. Negre, Salmerón, 134, segon, 1.ª: pessetes 15.

Se participa al públic que s'ha posat a la venda un gran assortit de **Joieria** y **Rellotgeria.**

Casa que reintegra a sos clients l'import de les seves vendes

Les condicions de venda estan exposades en els Magatzems.
Hores de venda y pagament: de dos quarts de nou a una y de tres a dos quarts de vuit

MOBLATGE EN VENDA

Per ruptura de casament se venen tots els mobles y parament de casa d'una família distiugida. Lauria, 91, primer. No s'admeten drapaires. De nou a una y de tres a set.

MOBLES DE A. DIRAT

Exposició permanent de dormitoris, menjadors, despatxos, salons, etc.
Grans magatzems ab 12 portes. Mendizàbal número 30, y Sant Pau, 50 52 y 54.

URGENT

SASTRES Y PÚBLIC

Per plegar en el negoci, se liquiden a qualsevol preu els genres y mobiliari del magatzem de panyos LA INGLESA
CARRER DE SANTA AGNA, 22

BOMBES Y TUBUS NOUS Y D'OCAISIÓ SE VENEN Y LLOGUEN, GARANTITS
Barbarà, 16

A Montserrat, colonia Puig hi ha bones habitacions, bon restaurant y riques fonts. Si pregunteu al baixar del carril per la Colonia Puig, els cotxes us hi trasladaran en dèu minuts; encara que sigui per curiositat no deixèu de visitar la Colonia, Pera més detalls J. E. Puig, Pelayo núm. 30, principal

ESQUELES MORTUORIES

SE N'ADMETEN AN AQUESTA IMPREMPTA, FINS A DOS QUARTS DE TRES DE LA MATINADA

IBIZA

ART — ARQUEOLOGIA — AGRICULTURA — COMERS
COSTUMS — HISTORIA — INDUSTRIA — TOPOGRAFIA

GUÍA DEL TURISTA
— PER —
ARTUR PEREZ CABRERO

A l'Administració d'aquest diari queden uns quants exemplars d'aquesta interessantíssima obra, la més rica en datos y detalls de quantes s'han escrit referent a Ibissa. — La Diputació de Barcelona ha adquirit bon nombre d'exemplars pera repartir a les Biblioteques. — Això sol demostra l'importancia de l'obra. — Consta de 156 planes, conté 29 gravats de vistes y tipus del país un plànol de la població y un mapa d'Ibissa y Formentera **Preu: 2 pessetes**

DEBILS Si voleu recuperar FORCES preneu el HIPOFOSFITS PERE CASANOVAS

Els metges y el públic de molts anys que ho prescriuen y demanen. Ab el seu ús tornen les *forces de voluntat y cos perdudes, dona vigor, tonifica els nervis, aumenta el color, vos dona gana y depura la sang.* Es indispensable pera aquell que a son cos li falta *vida*, havent estat castigat ja *per sobres excessos.* Carrer Avinyó, número 32, Barcelona (davant del Borsí)

PELLETERIA FRANCESA

Gran assortit en Martres, Canadá, Renards, Skungs, Astrakans, etc.—Colls y Manguitos de totes classes
Pells pera adornos de vestits y sombreros. Boás, Echarpes, Etoles y Colliers ploma.—PREUS REDUITS.
Portal de l'Angel número 5, Entressol (prop de la Plassa de Catalunya)

Estómago Artificial

o Polvos del Dr. Kuntz

Els vòmits, cor agre ardors, inapetencies, pesadesa, bilis y dolors de l'estómac, cintura y esquena, etc., desapareixen al següent dia d'usar el

Desapareixen en tres dies les dispepsies, gastralgies y catarros gàstrics, com ho certifiquen milers de curats.

De venda en totes les farmacies y drogueries y al el dipòsit de la Rambla de les Flors, número